

Новини ▶ 4**Евтин газ срещу споразумение за "Южен поток"**

Целта е Москва да се съгласи да се премахнат посредниците при доставката на газ, каза министър Трайков

Новини ▶ 4**Държавата няма да осигури пари за "Белене"**

▶ Симеон Дянков, министър на финансите

Компании ▶ 12-13**Привличането на средства замръзна**

Само една компания качи на борсата книжа от вдигане на капитал за периода април - юни 2010 г.

Компании ▶ 13**Държавата сменя представителя си в БФБ**

Министърът на финансите Симеон Дянков отново ще вкарва допълнителна точка към вече определения дневен ред на общото събрание на борсата

pari.bg Пари

Четвъртък

8 юли 2010, брой 127 (4938)

USD/BGN: 1.55632

▲ +0.10%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.25670

▼ -0.10%

Българска народна банка

Sofix: 360.41

▼ -1.32%

Българска фондова борса

BG40: 103.89

▼ -1.15%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ТЪРГОВСКИЯТ РЕГИСТЪР МОЖЕ ДА СПРЕ ДО ДНИ

Липсата на дисково пространство и неизплатени задължения към компаниите, които администрат регистрите, може да спре дейността на Търговския регистър за няколко месеца ▶ 22-23

КОЛАЖ: ВИХЪР ЛАСКОВ

Коментар ▶ 2**Забатачена история**

Държавните чиновници са известни с навика си да игнорират предупрежденията на бизнеса. Което понякога може да има фатални последици. И така във века на информационните технологии има реална опасност да си останем без електронен Търговски регистър

Новини ▶ 7**Банките ще уведомяват за промени в лихвите**

Асоциацията на банките в България ще разгледа предложенията за промени в закона и ще излезе със становище дали те няма да оскъпят услугите, коментира Асен Ягодин

Новини ▶ 9**Министерството на културата усвоява 57 млн. лв.**

ЕС дава 57 млн. лв. безвъзмездна помощ за запазването и развитието на българската култура. Парите се отпускат по Оперативна програма "Регионално развитие"

Новини ▶ 9**Бизнесът иска 40% авансови плащания по европрограмите**

Принципно съм съгласен с увеличаването на процента на авансовите плащания, каза министър Дончев. Той обаче уточни, че това ще стане на два етапа

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Десислава Димитрова

Зам.-министърът на здравеопазването Десислава Димитрова е новият председател на Комисията по цените на лекарствени продукти, реши правителството. Останалите нови членове на комисията от квотата на МЗ са Павел Александров, Мария Ризова, Боряна Вигева-Зидарова. Венета Белянкина е новият представител на НЗОК в комисията.

Губещ
Христо Гълбачев

Нетната печалба на туристическата компания „Астрал Холидејз“ АД намалява с 13% до 1.16 млн. лв. за миналата година. Дружеството, чиито изпълнителен директор е Христо Гълбачев, отчита 6.7% спад на продажбите на годишна база до 24 млн. лв. за 2009 г., показват данни от финансовите отчети на групата.

Мнения

► По темата: **Добрите пак ще плащат заради лошите**

► Пак е в действие необмислена, амбициозна, но грешна финансова политика. НАП има изисквания и съмнения - добре, нека да монтират контролни устройства, но за тяхна сметка. Защо винаги потърпевш е бизнесът? Разходи за касови апарати, за контролни устройства, за пренос на данни, за отчети, към Агенцията по вписванията, за регистрации и пререгистрации, ежегодно възникващи нови обстоятелства и наредби и т.н. Как в този хаос и бюрократични спънки ще се развива и съществува бизнес? Отговорът за съжаление е един - рущвети.

Г. Асенов

Коментар

► Подобни опашки пред Агенцията по вписванията може да станат ежедневие

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

pari.bg Топ 3

1 Посредниците оскъпяват руския газ с 200 USD на 1000 кубика. „Газпром“ продава природния газ за България за 339 USD за 1000 куб. м.

2 Colliers: 21% от офис площите в София са без наематели. Наемите падат и се очаква ръст в търсенето през второто полугодие на 2010 г.

3 Банката за развитие е изплатила 100 млн. лв. на бизнеса. Банката удържа 7% такса, която обаче няма да се редуцира, защото била нормална.

Най-лошото нещо, което може да бъде причинено на един държавен служител, е да бъде накаран да работи. И да слуша чужди съвети. Практиката е показала не един и два подобни случая, а поредното доказателство е на път шумно да се появи. Примерът е прост - системата на електронните регистри, които може да увиснат в празното пространство заради липсата на... дисково пространство, на което да се съхраняват огромното количество информация в системата (виж стр. 6).

А най-смешното в цялата ситуация е, че пак тази чиновническа мудност може да отложи задръстването на регистрите с данни. Просто няма кой и кога да сканира над 1 млн. страници с документи, които чакат да бъдат дигитализирани. Няма пари за допълнителни възнаграждения, а има и отпуски за използ-

Христо Ласков
hlaskov@pari.bg

” **Държавните чиновници са известни с навика си да игнорират предупрежденията на бизнеса. Което понякога може да има фатални последици**

ване преди края на 2011 г.

И така във века на информационните технологии има реална опасност да си останем без електронен Търговски регистър. И когато ни трябва информация за определена компания, ние да разчитаме на благоразположението на някоя свъсена лелка или намръщен чичко, която/който да се порови из хилядите папки в архивите на Агенцията по вписванията например. Не особено приятна перспектива. Обаче надали. Кому е нужно да се ровичка из прашни хартийки, когато има дигитализирана информация? Която е достъпна с няколко клика и навсякъде.

Иначе конкретният казус не е нещо ново под слънцето на административната действителност на бюрократична България. Може и да е прекрасно да живееш в една паралелна реалност,

в която най-вероятно си предупредяван за един проблем в продължение на месеци, но игнорираш тези критични забележки. И после идва един хубав ден, в който трябва да действаш на пожар. Сигурно ще бъдат организирани обществени поръчки за купуване на дискови масиви, но това ще отнеме има-няма 90 дни. Закопи, какво да ги правиш. През това време какво ще се случи - никой не знае. Което пак не е изненада.

Всъщност практиката показва, че в живота най-забавните неща се случват точно така - без ясна посока на движение, просто се оставяш по течението. Това течение обаче понякога води до водопади. Спомнете си само опашките пред Търговския регистър от юни. Дали пък течението няма да ни отведе точно там, но за постоянно?

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lapostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
satanasova@pari.bg
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
Лилия АПОСТОЛОВА
Ричард КЛЕГ
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
gandreev@pari.bg
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
mveromirova@pari.bg
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
ivan.bedrov@pari.bg
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
mivanov@pari.bg

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
mkisiova@pari.bg
ЖУРНАЛИСТИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
bvacheva@pari.bg
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
dcherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
kyaneva@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iphilipova@pari.bg

Аманас ХРИСТОВ - 4395818
ahristov@pari.bg
Николема ЦВЕТКОВА - 4395876
ncvetkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
rdimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
epulcheva@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
ggeorgiev@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
mangelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Няма вътрешна процедура, по която корумпираните да бъдат отстранени, нямам правомощия да извърша обиск на митничар

► Ваньо Танов, шеф на Агенция "Митници"

Число

15-20

► процента трябва да намалее цените на мобилните разговори на гребно, тъй като от 1 юли цените на едро на разговорите между абонатите на различните оператори у нас са се понижали с 40%

Коментар

Странни неща стават напоследък

Правителството, което обещавахе преди изборите, че ще увеличи ефективността на държавния сектор, ще намали държавните разходи и ще балансира бюджета, сега увеличава допълнително разходите и раздува дефицита. И това не е всичко.

Във вторник Европейската комисия каза, че България трябва да спре да увеличава бюджетния си дефицит и трябва да започне да го намалява. В същия ден премиерът Бойко Борисов след среща с руски министър заяви, че до есента Симеон Дянков ще плати 280 млн. EUR за АЕЦ "Белене". С увеличение на бюджетните разходи обаче няма как да се намали бюджетният дефицит.

Между другото правителството твърди, че втората атомна централа ще е пазарен проект, който ще се финансира

Георги Ангелов, старши икономист в "Отворено общество"

” Съгласяваме се с "Южен поток", дори го финансираме, а в замяна не получаваме дори по-евтин газ

на пазарна основа и ще има стратегически инвеститор. Що за пазарен проект е този, който ще се финансира от финансовия министър с бюджетни средства?

Вече сме платили 300 млн. EUR, трябва тази година да платим още 280 млн. EUR за "Белене", казва премиерът. Обаче какво получаваме насрещно? Премахват ли се неустойките в договорите, премахва ли се възможността цената на проекта постоянно да ескалира? Не. Правим отстъпка (280 млн. EUR!), но не получаваме нищо насрещно и затъваме още повече.

Руснаците постоянно твърдят, че това е най-добрият проект за атомна централа в света. Защо тогава постоянно настояват, че българската държава трябва да им плаща за оборудването?

Ако проектът е толкова добър, той ще си намери лесно инвеститори и ще се реализира.

Българското правителство трябва да каже на руснаците нещо много просто - щом твърдите пред медиите, че това е най-добрият проект, нека да го запишем в договора. Нека запишем, че според руската страна това е най-добрият проект в света и този проект не се нуждае от никакво държавно финансиране и подпомагане. Обаче не, нашето правителство толкова нещо не иска от руснаците.

Газът е скъп, оплаква се нашето правителство. И в същото време казва, че руският проект "Южен поток" ще се строи (с 50% българско финансиране). Съгласяваме се с "Южен поток", дори го финансираме - а в замяна не получаваме нищо, дори не получаваме

► След среща на българския премиер с руския първи вицепремиер Виктор Зубков се оказа, че страната ни ще плати още 280 млн. EUR за "Белене"

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

ме по-евтин газ.

А руските медии ехидно коментират, че България няма алтернатива, няма как да избяга от руската енергийна зависимост. Ами да, няма алтернатива и няма да има - като даваме пари за втора тръба до Русия, вместо да

инвестираме в алтернативни доставки. Връзки със съседните страни, терминали за втечен и компресиран газ, превозван с кораби, проектът "Набуко" - това са потенциалните алтернативи. Но те си остават потенциални и не се работи за тяхното реализиране.

Контролиран взрив

Медии, митници и санкция от най-високо

Лъчезар Иванов вече не е зам.-председател на НС, след като отново попадна в центъра на скандал

Журналистка казва, че Лъчезар Иванов я помолил да не излъчва репортаж за митничар. Шефът на митниците казва, че Иванов е ходатайствал за назначението на свой приятел. Премиерът знаел за всичко това.

Резултатът

Лъчезар Иванов обяви в кулоарите на Народното събрание, че подава оставка като председател на софийската организация на ГЕРБ и като зам.-председател на парламента. "Подавайки оставката си, защитавам своето име и честта на ШП ГЕРБ, която трябва да показва и продължи пътя си на нов морал в управлението на нашата държава", каза Лъчезар Иванов. Въпросът за това дали Иванов ще се откаже от председателството на здравната комисия към парламента обаче остана без отговор от страна на

самия депутат.

Интерес към митниците

Въпросният скандал беше свързан с опита на Иванов да спре излъчването на репортаж по Нова телевизия, който засяга негов приятел митничар. Междувременно вчера директорът на Агенция "Митници" Ваньо Танов обяви, че Лъчезар Иванов е ходатайствал неговият познат Сергей Бранков да бъде назначен за директор на митница Калотина или поне като началник-смяна.

Остава депутат

По-късно през деня министър-председателят Бойко Борисов обяви, че Лъчезар Иванов ще бъде свален от всички постове, които заема, но ще запази депутатското си място. "От партията няма да го изключвам, защото няма вредни последици от това, което се е опитал според него, да помогне на приятел", заяви Борисов. Вътрешният министър Цветан Цветанов потвърди, че оставките на Иванов ще бъдат приети от изпълнителната комисия

на партията.

Излъчвайте/не излъчвайте

По думите на премиера Борисов, журналистът от Нова телевизия го е информирал предварително за случая. "Така че не само няма натиск върху медиата, точно обратното - имат санкцията от моя страна, от най-висшата инстанция на партията и на правителството - да пуснат този материал", разясни Борисов.

► В партия ГЕРБ имаме нови принципи и възгледи за прозрачност в управлението и считам, че за моя авторитет ще бъде доблестно да подам оставка", бе коментарът на Лъчезар Иванов

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Хаосът около АЕЦ "Белене" става все по-голям

Държавата няма да осигури пари за първия реактор на централата, съобщи Симеон Дянков

Ден след като премиерът Бойко Борисов поиска от финансовия министър до септември да намери 280 млн. EUR за АЕЦ "Белене", Симеон Дянков обяви, че няма да даде парите. Самият министър-председател също потвърди, че средства за централата няма. Правителството търси варианти да излезе от ситуацията. Споменати варианти бяха опит за намиране на инвеститор до два месеца (реално процедурата обаче би отнела най-малко година) и предоговаряне на споразумението с "Атомстройекспорт".

Голямото мислене

След срещата си с първия вицепремиер на Русия Виктор Зубков във вторник Бойко Борисов обяви, че България е платила 300 млн. EUR за първия реактор на АЕЦ "Белене", който ще е готов през есента. "Тогава господин Дянков трябва да плати 280 млн. EUR, за да си го получим. Ако не, съответно започваме процедури да се съдим и да платим неустойки. Затова сме си дали срок за септември този проблем да го изчистим", обясни Борисов. Ден по-късно финансовият министър Симеон Дянков съобщи, че няма да плати и парите няма да бъдат осигурени от бюджета. Те не са заложили и в акту-

ализацията, нито ще бъде правена втора заради тях. Правителството работи по промяна на договорите за централата, за да не се налага парите да бъдат плащани, обясни Дянков. Малко преди него премиерът Бойко Борисов също потвърди, че средствата за реактора няма да бъдат платени от бюджета. По думите му до септември има много време и кабинетът продължава да търси европейски стратегически инвеститор и да мисли варианти.

Zeitnot

В момента обаче още не е приключила дори процедурата по избор на консултант на проекта, който трябва да бъде избран от Българския енергиен холдинг. След това трябва да бъдат изработени техническият проект и финансовата структура, за да бъде привлечен инвеститор. Досега представителите на правителството съобщаваха като срок това да се случи след най-малко година и половина и е почти невероятно нещо да стане до есента. Не са започнали и конкретни преговори с европейски компании, макар че икономическият министър Трайчо Трайков често казва, че неформален интерес има.

Не е само реакторът
Първият реактор е само

► Първият реактор за втората атомна централа ще бъде готов през септември

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

част от оборудването за АЕЦ "Белене", което преди две години е поръчано от Националната електрическа компания. Според данните тогава е сключено допълнително споразумение за над 70% от оборудването на централата. Става въпрос за тази част от него, която е с дълъг срок на изпълнение. По данни на НЕК в нея влизат реакторната инсталация, парогенератори, системата за защита, турбинна инста-

ляция и др. Също по данни на националната компания преведените пари до момента са 13% от общата сума на поръчката, която обаче не се съобщава. Първите доставки ще са през тази година, но до момента не беше известно каква част ще бъде готова през 2010 г., с изключение на реактора, за който събщи премиерът.

Наесен

Причината правителството

да търси 280 млн. EUR за реактора е, че според премиера Борисов Русия може да съди България, ако той не бъде платен. По думите му срокът за това е септември. Същият месец, в края на който изтича споразумението с "Атомстройекспорт". То беше удължавано няколко пъти, но от руската страна дават сигнали, че това е последният срок, преди да потърсят интересите си в съда. Преди близо два

месеца анонимни представители на компанията съобщиха, че "Атомстройекспорт" се е свързала с американска адвокатска кантора, специализирана в делата между фирми и държави. Експертите обаче са на мнение, че руската страна също не е изрядна и изходът от евентуален арбитраж не може да се предскаже, нито това дали някой ще трябва да плаща неустойки.

Филупа Рагионова

Трайков: Сделката е евтин газ срещу споразумение за "Южен поток"

► Намалението на цената на природния газ може да се случи още през октомври, смята Трайчо Трайков

Американският посланик Джеймс Уорлик призова за прозрачност в енергийните проекти

Енергийният министър Трайчо Трайков призна, че тече договорка между българската и руската страна по газовите въпроси. Целта е Москва да се съгласи да бъдат премахнати посредниците при доставката на природен газ, в замяна на което София ще форсира газопровода "Южен поток".

В същото време руският вицепремиер Виктор Зубков съобщи, че пътната карта за проекта ще бъде подписана другия петък.

Пакет от газови въпроси

"Наивно е да се смята, че когато се водят разговори на такова високо ниво, не виси някаква имплицитна свързаност между преговорите. Газът се разглежда в контекста на газовите теми", обясни Трайков пред bTV. По думите му "Южен поток" е взаимноизгоден проект за България и за Русия. При посещението на първия руски вицепремиер Виктор Зубков беше договорено пътната карта за газопровода да бъде подписана следващата седмица, в сряда стана известно, че датата е 16 юли. Правителството ще настоява трасето да включва съществуващите тръби, които са 100% български, и само част от него да е по но-

ви, които ще са наполовина руска, наполовина българска собственост. От думите на Трайков стана ясно, че Москва не иска премахване на посредниците при доставката на природен газ, но е готова да преговаря и въпросът е включен в пакета от теми за преговори. Два от трите договора изтичат в края на годината. Ако при преговорите стане ясно, че следващото споразумение ще е директно с "Газпром", цената на природния газ може да бъде намалена още от следващия регулаторен период през октомври. Механизмът ще бъде да се задържат част от приходите на "Булгаргаз", които компанията да си върне при влизането в сила на новия договор.

Призив за прозрачност

Междувременно американският посланик Джеймс Уорлик призова правителството за прозрачност при енергийните проекти, като намекна, че подписаните от предишното правителство договори с "Газпром" трябва да станат публични. Както предишният, така и настоящият кабинет обаче отказват да разсекретят споразуменията, защото са търговска тайна и за това е необходимо съгласието на руския монополист. Също в сряда главният прокурор Борис Велчев съобщи, че справка за договорите, която Бойко Борисов обяви, че ще предаде на прокуратурата, е пристигнала.

Филупа Рагионова

ОТВОРЕНО ПИСМО

До

Г-н Николай Кокинов
Градски прокурор
Софийска градска прокуратура

7 юли 2010 г.

Копие до:

Г-н Борис Велчев
Главен прокурор на Република България

Относно: Сделки за продажба на електроенергия между НЕК и EFT Group за периода 2004–2007

Уважаеми г-н Кокинов,

Изразявам загрижеността си по повод публикации на български медии напоследък, които цитират ръководената от Вас уважавана институция. В тях се излагат твърдения за направена прокурорска експертиза, според която сделките между НЕК и EFT Group за периода 2004–2007 са били „вредни“ за НЕК, българския държавен снабдител на енергия. Обвинението е, че „НЕК е изгубила 90 млн. лева“ от тези сделки чрез продажбата на електричество на EFT „на цени, по-ниски от тези на вътрешния пазар“.

Тези обвинения са неоснователни и неверни.

Ако се сравняват местните тарифи в България с цените за износ на високоволтова електроенергия, то това показва липса на фундаментално разбиране на спецификата на енергийния пазар. Още повече че не е представена и методологията, на базата на която Вашата институция достига до такива заключения.

EFT Group наскоро представи пред българските медии и българската общественост лесно проверим и подробен отчет за бизнес отношенията между EFT и НЕК през споменатия период. От посочените факти става ясно, че обвиненията, отправени от Вашата институция, са абсолютно неоснователни. Този отчет е на разположение на сайта www.eft-bulgaria.net. Моля, разгледайте го внимателно.

С цел да бъдат отстранени съществуващите съмнения, любезно Ви предлагам незабавно да проведете независимо проучване на която и да е от тези сделки с помощта на водеща международна одиторска фирма, притежаваща съответните знания за енергийния сектор – фирма със статута на PricewaterhouseCoopers, KPMG или Ernst & Young. Независимата оценка от заслужаващи доверие експерти в областта на енергетиката ще доведе до ясен и недвусмислен отговор дали тези сделки са в ущърб на НЕК или не.

Като водеща компания в търговията с енергия в Централна и Югоизточна Европа EFT винаги е плащала справедлива пазарна цена за закупената от НЕК енергия. Винаги сме се гордели, че нашата компания е пионер във въвеждането на пазарните принципи в търговията с енергия в България и региона. Благодарение именно на тези сделки НЕК получи възможността да управлява бизнеса си ефективно и да постига отлични резултати от продажбата на остатъчната си енергия.

Искрено се надявам, че Вие ще реагирате на нашето искане и ще го обсъдите добросъвестно. Предвид силния международен интерес как България се представя като нов член на ЕС, надявам се, ще оцените изключителната важност да не се допусне политическо влияние при изясняването на този казус.

Искрено Ваш,
Джеймс Най
Вицепрезидент
EFT Group

Търговският регистър може да спре до дни

Задължения на Агенцията по вписванията и липсата на място за съхранение на данни може да угасят системата

Стартиралният в началото на 2008 г. електронен Търговски регистър може да угасне до дни, научи в. "Пари" от свои източници. Причините за спирането на дейността му може да бъдат две - неизплатени задължения към компанията, която администрира регистрите "Грама Нет ИС", или свършване на дисковото място, на което се съхранява информацията за българските компании. Според изпълнителния директор на АП Анастас Георгиев обаче проблеми няма да има, тъй като е предвидено закупуването на допълнителни устройства за съхранение на данни и се водят преговори за разсрочване на задълженията към компанията.

Проблеми

Един от основните проблеми, пред които е изправен Търговският регистър, е липсата на дисково пространство, на което да се съхраняват данните за българските компании. "Капацитетът на системите на практика беше изчерпан по време на кампанията за подаване на годишните финансови отчети", коментира източник на в. "Пари". Според тях по песимистични прогнози има достатъчно дисково пространство за функциониране на Търговския регистър за 10 дни, а по оптимистични прогнози - за около 25 дни.

Оптимистичните прогнози се базира на факта, че допълнителното материално стимулиране на служителите в държавната администрация е спряно и същевременно тече използването на годишните им отпуски. Това на практика спира извънредния труд, необходим, за да се сканират около 70 хил. годишни финансови отчети, подадени на хартия. Техният обем е общо около 1 млн. страници, коментира запознати. Спасението

▶ Според изпълнителния директор на Агенцията по вписванията Анастас Георгиев проблеми с Търговския регистър няма да има

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

за електронния търговски регистър е именно те да се сканират по-бавно и само в работно време на служителите на агенцията. Така мястото на сървърите ще свърши по-бавно.

"Вземат се мерки, ще бъде закупено допълнително дисково пространство", заяви за в. "Пари" Георгиев. Според него и в момента има достатъчно място за системата да функционира и за повече от 10-15 дни. "Имаме план за действие, ще освободим достатъчно място и ще закупим допълнителни дискови масиви", добави той. Георгиев обаче

не коментира колко точно ще бъде инвестирано в допълнителен капацитет, тъй като покупката му е обект на обществена поръчка.

По-сериозният проблем е в сроковете за организиране, провеждане и изпълнение на обществена поръчка. Целият процес по Закона за обществените поръчки отнема поне 90 дни, което е твърде дълъг период за осигуряване на място за съхранение на информация в регистъра.

Дългове

В момента задълженията на Агенцията по вписванията

към фирмите, поддържащи регистрите, са за общо 2 млн. лв. В тях влизат "Грама Нет ИС", които администрират всички електронни регистри на агенцията (търговски регистър, имотен регистър, БУЛСТАТ и т.н.), Консорциум "Хоси", които са отговоряли за сканирането на делата за пререгистрираните търговци, и др. Точната сума на задълженията не бе потвърдена от Георгиев, но той уточни, че последното плащане от страна на агенцията е за декември миналата година. "В момента водим преговори за подписване на споразуме-

ние за намаляване цените за договорите. Предвижда се погасителен план на задълженията ни", коментира той. Според "Грама Нет ИС", които сами са предложили отстъпки по договора от 10% обаче, преговори за подобно споразумение за намаляване на цените, както и за премахване на инфлационната индексация, опрощаване на неустойките за просрочие и конкретен план за разсрочено погасяване на просрочените задължения се водят безуспешно от февруари 2009 г. "Предприемаме всички законосъобразни мерки да

започне погасяване на просрочените задължения, като същевременно сме готови да прекратим договора, за да не ни се налага да финансираме със собствени средства четирите електронни регистъра, които ежедневно носят огромни нетни приходи в бюджета на държавата", коментира за в. "Пари" Васил Величков, управител на "Грама Нет ИС". Само за юни приходите от такси на всички 300 хил. компании, подали отчети в Агенцията по вписванията, са около 10 млн. лв., показват изчисления на в. "Пари".

Христо Ласков

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАЯВКИ
0 7001 7001
НА ЦЕНАТА НА ЕДИН ГРАДСКИ ПОСЛАНИК

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА
БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

SPE-AD
SPEEDY DELIVERY SERVICE
РЕЧЕНБ. СТОПЕНБ.

На хартия Около 30% от заявките са електронни

▶ Над 1.75 млн. души са правили справки само в системата на Търговския регистър от 1 януари до юни, показват данните на Агенцията по вписванията. Това прави средно 15 хил. справки всеки ден от началото на годината.

▶ Според статисти-

ката от началото на съществуването на регистъра са разглеждани над 980 хил. заявления, а 140 хил. от тях са постъпили по електронен път.

▶ И до момента повечето заявки се подават на хартия, показват още данните на агенцията.

▶ Въпреки това ръстът на подадените по електронен път е значителен.

▶ В началото на системата едва 5% от заяв-

ленията до регистъра са подавани по електронен път, а в момента те вече са 30% в различните периоди на годината.

▶ През юни системата на Търговския регистър презря заради масовата вълна подадени търговски отчети на компаниите. Това говеде до вълна забавени общи събрания.

▶ Тогава Агенцията по вписванията обработваше средно 3 хил. заявления на ден.

2

▶ млн. лв. са задълженията на Агенцията по вписванията към фирмите, поддържащи регистрите

30%

▶ от заявленията до регистъра са подавани по електронен път в различните периоди на годината

Държавата задължава банките да уведомяват за промени в лихвите

Надзорни колегии ще следят за състоянието на банковата и финансовата система, предвиждат промени в Закона за кредитните институции

Банките ще уведомяват клиентите си при промяна на лихвените нива, както и при промяна на общите разходи по кредити. Това стана ясно вчера, след като Министерският съвет прие промени в Закона за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции. Целта е да се защитят правата на клиентите, твърдят от правителството.

Според bankerите обаче клиентите и досега са били уведомявани при промяна на лихвените нива. „Информация за актуалните лихвени нива са изложени във всеки офис на банките, както и на интернет страниците”, коментира Асен Ягодин, зам.-председател на УС на Асоциацията на банките в България и изпълнителен директор на Пощенска банка. „Съгласни сме, че клиентите трябва да бъдат уведомявани”, допълни той. По думите му Асоциацията на банките ще разгледа предложенията и ще си каже мнението относно това дали промените

ще доведат до по-добро и дали няма да оскъпят услугите, които се предлагат от тях.

Надзорни органи

Законопроектът предвижда и създаване на надзорни колегии. Основната им задача ще бъде осигуряване на обмен на информация, осъществяване на надзор - текущ и в извънредни ситуации. Промените предвиждат и всяка банка да определи водещ клон, чрез който да осъществява дейност у нас. Този клон трябва да дава цялата необходима информация, която се отнася за банковата група, към която принадлежи, на надзорната колегия.

Съответствие

С промените в закона се изпълняват изискванията на Директива 2009/111/ЕО на Европейския парламент, съобщиха от Правителствената информационна служба. Те уточниха, че целта на директивата е да се повиши ефективността на надзора и да се подобри сътрудничеството между компетентните органи в отделните държави членки, банкови групи или финансови холдинги, включващи дружествата със седалища в различни държави. Причината за тези промени е финансовата криза и не-

► Асоциацията на банките в България ще разгледа предложенията за промени в закона и ще излезе със становище дали те няма да оскъпят предлаганите услуги, коментира Асен Ягодин, зам.-председател на УС на асоциацията

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

обходимостта от мерки за запазване на финансовата стабилност на отделните държави.

Предвижда се законът да влезе в сила от 31 декември 2010 г., а всички държавни членки на Евросъюза трябва да изготвят актове за въвеждане на директивите до 31 октомври 2010 г.

Рагослава Димитрова

Възможности Държавата ще гарантира студентски кредити

► През 2011 г. гържавата ще гарантира студентски кредити, както и

кредити за ремонти на мостове, съобщиха от Министерския съвет.

► Общият размер на гържавните гаранции, които може да се извадат по Закона за кредитиране на студенти и докторанти, е 40.125 млн. лв.
► Размерът на гаранци-

те за ремонти и реконструкции на мостове е 88 млн. лв. Тази сума е предвидена в плана на МРРБ.

► Одобреният размер на гържавните гаранции ще бъде включен в Закона за гържавния бюджет за 2011 г.

ВАС потвърди санкцията от 345 млн. лв. за SPA картел

Това е последната инстанция, но глобените фирми ще обжалват и пред европейски институции

Петчленен състав на Върховния административен съд (ВАС) потвърди санкция на Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) от 345 хил. лв. за картел на производителите на SPA съоръжения. Тя бе наложена миналата година, като производството бе образувано по молба на бургаската „Спа Дизайн”. Антимонополният орган взе решение да бъде наложена имуществена санкция от 200 хил. лв. на дружеството „Нола 7”, 80 хил. лв. на СД „Люто-Георгиев и сие”, 60 хил. лв. на ЕТ „Вебаком - Едуард Тодоров” и отделно 5 хил. лв. на сдружение „Национална асоциация басейни, SPA и уелнес центрове”.

Обвиненията

От ВАС потвърждават, че фирмите и асоциацията са участвали в забранено споразумение на пазара за из-

граждане и поддръжка на съоръжения за воден отдих. Освен това фирмите производители са провеждали серия от срещи под формата на заседания на управителния съвет на сдружението, в което членуват, като на тях са съгласували определянето на цени и търговски условия.

Отговор

Решението на петчленния състав на ВАС е последната инстанция и не може да бъде обжалвано. Въпреки това обаче от компаниите казват, че не са съгласни и ще се жалват пред европейските институции. „Санкцията е неправомерна и незаслужено висока. Ще продължаваме да търсим правата си извън България, ще обжалваме пред европейските институции. Цените на SPA съоръженията в България са най-ниските в Европа. Ако имаше картел, те определено нямаше да бъдат такива”, коментира за в. „Пари” Иван Танев, собственик на „Нола 7” - една от санкционираниите фирми.

Дарина Черкезова

Белгия ще поддържа старите фрегати на флота

Покупки на кораби втора ръка ще има чак след 2014 г.

Българският и белгийският морски флот ще сключат споразумение за логистичната поддръжка на закупените от Белгия фрегати и кораб от типа „минен ловец”. Това съобщиха началникът на Българските военноморски сили контраадмирал Пламен Манушев. Това ще стане по време на сегашното посещение във Варна на командващия на военноморските сили на Белгия контраадмирал Жан-Пол Робинс.

Още попълнения - друк път

Поне до 2014 г. не се пред-

вижда закупуване на други кораби втора ръка от Белгия, а след този срок евентуално страната ни може да купи два минни ловеца. Предстои Холандия да извади от състава на флота си кораби от този тип и е възможно тогава цената за тях да спадне, каза контраадмирал Манушев.

Попълнение

Министерството на отбраната вече придоби употребявани кораби от Белгия. Така в състава на военноморските ни сили влязоха фрегатите „Дръзки”, „Верни”, „Горди” и минният ловец „Цибър”.

Любопитна подробност около придобитите от Белгия кораби втора ръка е проблемът с липсата на трансформатори за прео-

► Министър Аню Ангелов обясни преди време, че за белгийските кораби не са купени трансформатори и затова се хаби излишна нафта

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

бразуване на напрежението и честотата на подавания от брега ток. Затова дизел-генераторите, които произвеждат ток по време на

плаване, продължават да работят и след връщане от плаване. Така се хабят месечно десетки тонове нафта.

ГЕРБ запазва размера на акциза за цигарите

Депутатите от ГЕРБ отхвърлиха на второ четене предложението на Коалицията за България за промяна на акцизите на цигарите. Червените настояваха специфичната акцизна ставка за 1000 къса да бъде намалена от 101 на 46 лв. Коали-

ция за България предложи и минималните акцизи да са 127 лв. В сега действащия закон те са 148 лв. По думите на Кирил Добрев, ако предложенията бъдат приети, ще поевтинят българските цигари до размера на вносните контрабандни,

с което щяла да намалее самата контрабанда.

Председателката на бюджетната комисия в Народното събрание Менда Стоянова отхвърли предложенията на КБ с довода, че не може да се правят корекции на акцизите в

средата на годината. Според нея трябва време да се регистрират новите цени на цигарите и да се поръчат новите бандероли с новите цени, а това ще създаде хаос на пазара, от който ще се възползват нелегалните търговци.

Дянков обеща 2.5% дефицит

Така България ще слезе под заложената от Маастрихт летва от 3%

За следващата година планираме бюджетният дефицит да е под 2.7%.

Това каза вицепремиерът и финансов министър Симеон Дянков по повод препоръката на Европейската комисия през 2011 г. дефицитът да бъде мален под 3%. Ние приветстваме препоръките на Брюксел и ще се съобразим с тях, обясни той. Дянков каза, че макрорамката за следващата година вече е готова и в началото на следващата седмица ще бъде представена в Брюксел. Той обаче отказа да уточни какво салдо е заложено.

Според източници на в. "Пари" за следващата година правителството залага 2.5% бюджетен дефицит.

Страшният съд

Днес правителството ще гласува актуализацията на бюджета на второ четене в парламента. Според промените в консолидираната фискална рамка приходите намаляват с 2 млрд. лв., а разходите нарастват с близо 900 млн. лв. Планирано е дупката в хазната за 2010 г. да достигне 3.262 млрд. лв., или 4.8%.

Без подкрепа

Както вече стана ясно, Синята коалиция, БСП и ДПС няма да подкрепят актуализацията на бюджета. "За" ще гласуват депутатите от "Атака". Само преди ден съпредседателят на сините Мартин Димитров каза, че ГЕРБ не са приели нито едно тяхно предложение. Те дори били пренебрегнали и предложението за свиване на разходите и намаляване на дефицита до 3%.

Според него актуализацията на бюджета задълбочава кризата и изправя страната ни пред възможността да се повтори сценарият на Гърция и Румъния.

От Коалиция за България се обявиха категорично против намаляването на парите за общините. Направената актуализация на бюджета е безсмислена, защото не решава нито един средносрочен и дългосрочен проблем, смята Георги Кадиев от КБ. Според червените през септември може да има втора актуализация на бюджета. Симеон Дянков вчера категорично заяви, че до подобна стъпка нямало да се стигне.

Биляна Вачева

►Макрорамката на бюджет 2011 г. ще бъде представена следващата седмица на ЕКОФИН, каза Симеон Дянков вицепремиер на република Виетнам Нгуен Син Хунг

България опрощава 600 хил. USD дълг на Виетнам

България ще опрости част от дълга на Виетнам за близо 600 млн. USD. За това се споразумяха финансовият министър Симеон Дянков и първия заместник министър-председател на Социалистическа република Виетнам Нгуен Син Хунг.

България има благоприятна географска позиция в Европа, а Виетнам е част от АСЕАН, което е добра основа за бъдещо сътрудничество, каза виетнамският вицепремиер.

Общо виетнамският дълг е 1.325 млн. USD, като ос-

таналите 723 хил. USD страната ни ще получи до един месец, обясни Дянков. Той допълни, че една от целите на кабинета е да уреди старите натрупани дългове на различни страни към България. На практика уреждането на виетнамския

дълг е второто, след като преди няколко месеца правителството опрости част от сирийския дълг. В края на април кабинетът реши опрости 76% от сирийския дълг, за да вземем поне 17 млн. USD.

По отношение на стоко-

обмена с Виетнам България изнася много по-малко стоки, отколкото внася. За първите три месеца салдото е на минус с 18.2 млн. USD. За социалистическата страна ние изнасяме основно необработено олово, пшеница и антибиотици, а

внасяме електрогенериращи агрегати, кафе, обувки и облекла. Виетнамските инвестиции у нас са малки, основно в сектора на търговията, и се осъществяват от физически лица. За периода 2000-2009 г. инвестициите са едва 1 млн. EUR.

Нов закон за хазарта включва интернет залаганията в регулация

До края на месеца текат обсъждания на проекта

Интернет залаганията вече ще бъдат регулирани, предвижда проект на напълно нов закон за хазарта, изработен от комисията и публикуван на нейната страница.

В разрешителен режим

Според новия проект подробно е разработена частта за хазартните игри от разстояние, включително и чрез интернет. Едно от условията да се даде разрешително за залагания по интернет е поне един от сървърите, посрещачи

входящия интернет трафик в системата за приемане на залози, да притежава домейн в областта "bg". Другото условие е организаторът да разполага с най-малко един пункт за приемане на залози и изплащане на печалби във всяка административна област в страната, както и във всеки район в големите градове.

Когато през март стана ясно, че правителството се кани да въведе 10% данък върху печалбите от хазарт, фирмите от игралната индустрия призоваха държавата да започне да регулира и залаганията по интернет. Засега идеята за новия данък е замразена.

Обсъждания

До края на месеца ще се проведат обсъжданията на промените в Закона за хазарта. От игралната индустрия вече заявиха, че ще подкрепят включването на интернет залаганията в регулация. Това означава за тях също да важи забраната за реклама, обясни пред Дарик район Надя Христова, член на Българската търговска асоциация на производителите и операторите в игралната индустрия. Тази сфера ще подлежи на контрол и по отношение на идентификацията на участниците в игрите и разбира се, на контрол от гледна точка на предотвратяване на възмож-

ностите за пране на пари, коментира Христова.

Опасения

От асоциацията обаче сигнализирала, че в този си вид законопроектът забранява производството на игрална техника, която не е лицензирана у нас. Буквалният прочит на проекта означава, че българските производители няма да могат да изнасят продукти в чужбина, обясни Христова. Предполагам и искрено се надявам, че това се дължи по-скоро на стилистическа неточност, а не отразява реално волята на регулаторния орган, каза тя.

Мила Кисьова

за 2011 г.

след подписването на споразумение с първия

СНИМКА БОБИТОШЕВ

Бюджетът на здравната каса се увеличи с 220 млн. лв.

Депутатите предвиждат още 130 млн. лв. между двете четения на актуализацията

Националната здравноосигурителна каса ще разполага с допълнителни 220 млн. лв. Това стана ясно, след като здравната и бюджетната комисия в парламента приеха с почти пълно единодушие промените в Закона за НЗОК. Против бяха единствено депутатите от Коалиция за България. В момента разходната част в бюджета на НЗОК е 1.689 млрд. лв.

Разчети

Според разчетите на финансовото министерство 178 млн. лв. ще отидат за болничната помощ, 13 млн. лв. са заделени за дейността на личните лекари. Парите за лекарства са с 27 млн. лв. повече. В актуализацията се предвижда още постъпленията от здравноосигурителни вноски до края на годината да станат 40 млн. лв. Към приходите на здравната каса се прибавят 13 млн. лв. като трансфер от здравното министерство.

Още пари

Актуализацията беше приета с уговорката, че между двете четения в парламента комисията по здравеопазване ще одобри увеличението на парите за НЗОК да стане 350 млн. лв., което е със 130 млн. лв. повече от гласуваното от двете комисии. Това се прави, защото спо-

►Шефката на НЗОК Нели Нешева присъства мълчаливо на здравната комисия в Парламента

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

ред разчетите на лекарския съюз допълнителните 220 млн. лв. ще стигнат само до средата на октомври.

Коментари

Предложенията на Коалиция за България предвиждаше увеличението на парите за касата да бъде 450 млн. лв. То обаче беше отхвърлено от мнозинството. Зам.-председателят на здравната комисия Пламен Цеков каза, че в момента средствата за НЗОК се доближават до

нивата за 2009 г., въпреки че имаме свиване на брутният вътрешен продукт с около 10 млрд. лв. “Това според нас означава, че здравеопазването е приоритет на правителството”, каза Пламен Цеков.

“Учуден съм, че актуализацията на бюджета на здравната каса и реформата в здравеопазването като цяло се радва на подкрепата на всички политически партии, защото 8 години нито едно правителство не си по-

мръдна пръста да задвижи реформата”, каза Асен Агов от Синята коалиция.

“Тези 220 млн. лв. се наливат в една бездънна каца, каквато е здравната каса, защото в една малка България има над 400 болници - частни и държавни, докато в Белгия и Австрия, където населението е два пъти повече, болниците са около 70”, каза Александър Радославов от Коалиция за България.

Елена Петкова

Бизнесът поиска 40% авансови плащания по европрограмите

Срещите на министър Томислав Дончев с работодателите стават регулярни

Авансовите плащания по оперативните програми да бъдат 40%, поискаха представители на работодателските организации по време на среща с министър Томислав Дончев, отговарящ за управлението на средствата от ЕС. Мотивите им са, че сравнително малкият размер, който се допуска към момента, затруднява изпълнението на проектите им.

Най-големи авансови суми - до 20%, бизнесът може да получи по оперативните програми “Конкурентоспособност” и “Развитие на човешките ресурси”. Ако не увеличаване на авансите, поне да се ускори плащанията, настояват работодателите.

Принципно съгласие

“Принципно съм съгласен с увеличаването на процента

на авансовите плащания”, каза министър Дончев. Той обаче уточни, че това ще стане на два етапа, като на първо време се планира да бъдат увеличени авансите за публичните институции. “Желанието ни е на по-късен етап това да се случи и за бизнеса, и за неправителствените организации”, коментира министърът.

Алтернативно на гаранцията

За да получат авансови плащания, фирмите трябва да представят банкова гаранция, което обаче също им създава финансови трудности. Като алтернатива на гаранцията от работодателските организации предлагат да се използват запис на заповед, застраховка или сметки със специално предназначение и съвместно управление. Това искане на работодателите обаче не е получило категорична подкрепа.

Министърът е подкрепил предложението да не се

подписват анекси, ако стойността за изпълнение на проекта се занижава. Заради кризата цените на някои видове оборудване намаляха, но промяната в бюджета по проекта се случва само с анекси. Подписването им отнема минимум месец-месец и половина, с което се забавя цялостното изпълнение на проекта.

До септември

Предвижда се срещите на министър Дончев с представителите на работодателските организации да се превърнат в регулярни, каквато традиция има вече с представителите на общините. Следващата среща в подобен формат ще се проведе в началото на септември. Дотогава експертен екип ще трябва да предложи конкретен механизъм за избягване на облагането с данък на трансакциите между партньори по проекти, финансирани по оперативните програми.

Дарина Черкезова

Министерството на културата ще усвои 57 млн. лв. европари

Част от средствата ще бъдат вложени в изграждането на българския “Лувър”

Европейският съюз дава 57 млн. лв. безвъзмездна помощ за запазването и развитието на българската култура. Парите се отпускат по Оперативна програма “Регионално развитие”, а бенефициент е Министерството на културата.

Средства по програмата ще бъдат насочени към поощряване на културния туризъм. Това включва организирането на различни международни и етнофестивали.

Реконструкция

Основна част от средствата са предназначени за реконструкция на културните институции. Предвидено е да се обновят сградите на Националния исторически музей, Националния музей на бъл-

►Министърът на културата Вежди Рашидов определя културните институции, които ще поучат европейски пари

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

гарското изобразително изкуство и Националната галерия за чуждестранно изкуство.

Пари са предназначени за регионални обекти с културно значение. Засега са ясни два от обектите, които ще получат финансиране. Това са църквата “Свети Георги” в с. Арбанаси и Ески джамия в Стара Загора.

Ново строителство

Част от средствата ще бъдат дадени в строителството на така наречения български “Лувър”. В края на май беше поставено началото на процедурата за избор на проектант на проекта. Идеята за изграждането на този културен център е да бъдат събрани на едно място големи експозиции.

ЕС затяга правилата за бонусите на bankerите

Директори на банки в страните от Европейския съюз са изправени пред по-строги регулации за получаване на бонуси

Банкерите вече ще могат да получават не повече от 30% от полагащия им се бонус накуп и в брой. Ако бонусът е голям, тогава сумата, която веднага може да се получи, спада до 20%. Това са новите правила, които Европейският парламент гласува в Страсбург вчера. Поне 50% от бонуса ще бъдат отлагани за по-късен период от време - в рамките от три до пет години.

По-стриктен контрол

Половината от бонусите ще се плащат под формата на така наречения условен капитал. Това е вид договор „имаш да получаваш“, сключен между банкера и финансовата институция. Тази част от премията може да бъде превърната в акции, ако банката изпадне в затруднено положение. Крайният резултат е, че бонусите на bankerите се обвързват много по-тясно със здравословното състояние и действителното представяне на банката.

Край на неоправдания риск

Закондатели по целия свят обвиняваха именно големите бонуси за по-

► Правилата, предприети от Европейския парламент в Страсбург вчера, са още един опит за регулиране на финансовата индустрия след кризата от 2008 г.

мането на големи рискове от банките, които в крайна сметка доведоха до развихрянето на световната финансова криза.

„Банките имаха две години от финансовия срив през 2008 г. досега да направят тези промени, но не предприеха никакви действия. Сега ние вършим тяхната работа“, заяви евродепутатката Арлин МакКарти. „Тези строги правила върху бонусите ще доведат до промяна на цялата култура, свързана с даването им и с подбудите за поемане на излишен риск.“

Предвижда се законът да влезе в сила следващата година във всичките 27 страни от съюза. В някои страни вече има приети подобни правила от националните регулатори, както е във Великобритания. Предприетите от Европарламента правила обаче не ограничават размера на бонусите, които може да бъдат изплащани на bankerите, а само сумата, която те ще получават в брой.

Отлагане

Евродепутатите обаче не

успяха да прогласуват предвиденото за вчера предложение за създаване на европейски надзорни органи за банките. То бе отложено за септември заради разногласията и множеството въпросителни по въпроса. Все още не е постигнато съгласие каква власт трябва да притежават тези органи. Засега ЕК е направила две предложения за регулаторни органи: Европейски борд за надзор относно системния риск в макроаспект и Европейски орган за надзор в микроаспект.

Естония отчита рекордна инфлация през юни

Цените скачат заради поскъпване на електричеството, горивата и мобилните услуги

Инфлацията в Естония отчете най-голямо забързване през юни от седемнадесет месеца, водена от увеличените цени на електричеството, горивата и услугите на мобилните телефони.

Статистика

Миналия месец инфлацията е стигнала 3.5%, след като през май също нарасна с 3%, обяви вчера статистическата служба на страната. Прогнозата на икономистите на Bloomberg беше за увеличение от 3.2%. На месечна база цените са нараснали

с 0.4%.

Цените на мобилните услуги са скочили с 16%. Цените на електричеството и отоплението общо са се увеличили с 12.2% на годишна база. За автомобилно гориво миналия месец се е плащало с 18.8% повече. Трите вида стоки са основните източници за нарастване на инфлацията, сочи статистиката.

Предупреждения

Централната банка на Естония предупреди миналия месец, че по-високите цени може да попречат на възстановяването на страната от рецесията през 2008 и 2009 г. От 1 януари 2011 г. Естония ще стане 17-ата страна, която ще въведе единната европейска валута.

Икономиката на еврозоната нарасна

Двигателят са износът и държавните разходи

Износът и държавните разходи са поддържали възстановяването на икономиката в Европа през първото тримесечие на тази година, компенсирайки спада в инвестициите и потреблението на домакинствата.

Износът от 16-те страни с единна европейска валута се увеличи с 2.1% спрямо четвъртото тримесечие на миналата година, когато нарастването бе с 1.8%. Държавните разходи са се увеличили с 0.2%, показват числата от статистическата служба на ЕС от вчера. Брутният вътрешен

продукт е нараснал с 0.2%. На годишна база БВП е с 0.6% повече, което е първото годишно нарастване от третото тримесечие на 2008 г.

На вътрешния пазар потреблението върви надолу. Причините са няколко: безработицата, която кара потребителите да свиват разходите, както и мерките за съкращаване на бюджетния дефицит.

Бизнес инвестициите са намалели с 1.2% през първите три месеца на тази година в сравнение с предишните три месеца. Потребителските разходи също отчитат ход надолу с 0.1%.

Германия вдига вноската за здравеопазване

Мярката ще донесе 6 млрд. EUR в хазната

Германското правителство ще вдигне таксите за здравеопазване и така ще събере допълнителни 6 млрд. EUR.

Общата вноска за здраве върху брутната заплата на работника се вдига от 14.9 на 15.5%, като тежестта ще бъде поделена поравно между работника и работодателя. Годишните разходи в сектора също ще бъдат намалени с 3.5 млрд. EUR като начин страната да запълни дефицита от 11 млрд. EUR в бюджета за здравеопазване. Стъпката е част от програмата за спестяване на 80 млрд. EUR, равни на 2.7% от БВП през миналата година, одобрена от управляващата коалиция на канцлера Ангела Меркел през юни.

Съкращенията на разходите ще засегнат най-вече

► Новите такси за здравеопазване ще засегнат болниците и фармацевтичните компании, както и застрахователите в сектора

болниците, здравните застрахователи и фармацевтичните компании.

Реакции

Новината бе посрещната с неодобрение от профсъюзите и наречена „недалновидна“.

Бизнесът също е критичен към представения план, който разчита повече на вдигането на данъците, отколкото на намаляване на разходите и така увеличава фискалното бреме на компаниите.

Освен ползата за своята

страна германското правителство се надява така да даде добър пример, който останалите държави в ЕС да последват.

Поръчки за индустрията

В същото време данни от вчера за индустриалните поръчки за май показват, че те са намалели с 0.5%, макар че общата тенденция остава силна заради нарастване през предишните месеци. През март увеличението бе 5.1%, а през април 3.2%. През май поръчките извън страната са паднали с 0.3%, а на вътрешния пазар с 0.6%.

15.5

► процента ще е здравната вноска в Германия, поделена поравно между работодател и работник

Услугите в САЩ слабо се покачват

Заетостта в страната остава ниска, сочат данните за юни

Секторът на услугите в САЩ нарасна през юни за шести пореден месец, но увеличението е с най-бавни темпове от февруари. Това е показател, че икономическото възстановяване също забавя ход.

Услуги

Данни от Institute for Supply Management сочат, че индексът, измерващ услугите, е паднал от 55.4 пункта през май на 53.8 пункта през юни. Всяка стойност над 50 пункта обаче показва нарастване на сектора, докато под 50 пункта е сигнал за свиване. Цифрите също така опровергават страховете от рецесия, които се наблюдаваха в някои среди.

Броят на поръчките също

намалява от 57.1 на 54.4 пункта.

Заетост

Данните за заетостта са още по-песимистични. Компонентът на заетост е паднал от 50.4 на 49.7 пункта, след като миналия месец бе тръгнал нагоре. Миналата седмица министерството на труда в страната отчете съвсем леко покачване на заетостта в частния сектор, но и цялостен спад за първи път през тази година. Една от причините е изтичането на хиляди договори за временна заетост. В момента пазарът на труда се смята за ключов за икономическото възстановяване на САЩ, тъй като наличието на работно място подпомага харченето от страна на потребителите, а две трети от икономиката на страната се дължат именно на потреблението.

Новаторство Фирмите залагат на социални мрежи

Над 50% от българските фирми използват социални мрежи с цел разширяване на дейността си. Това показват резултатите от глобално проучване, проведено по поръчка на

световния доставчик на офис решения „Ребус“. Около една трета от фирмите ползват социалните мрежи като средство за реклама. Тези компании отделят и част от бюджета си за маркетинг специално за дейности, свързани със социалните мрежи. Около 51% от запитаните използват социалните мрежи за връзка с позна-

ти, а около 25% са намерили нова работа точно чрез тези сайтове. Около 70% от запитаните използват социалните мрежи за намиране на важна информация, а 66% - за управление на потребителски групи и връзки с тях. В световен мащаб социалните мрежи се използват най-често за поддържане на бизнес контакти.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

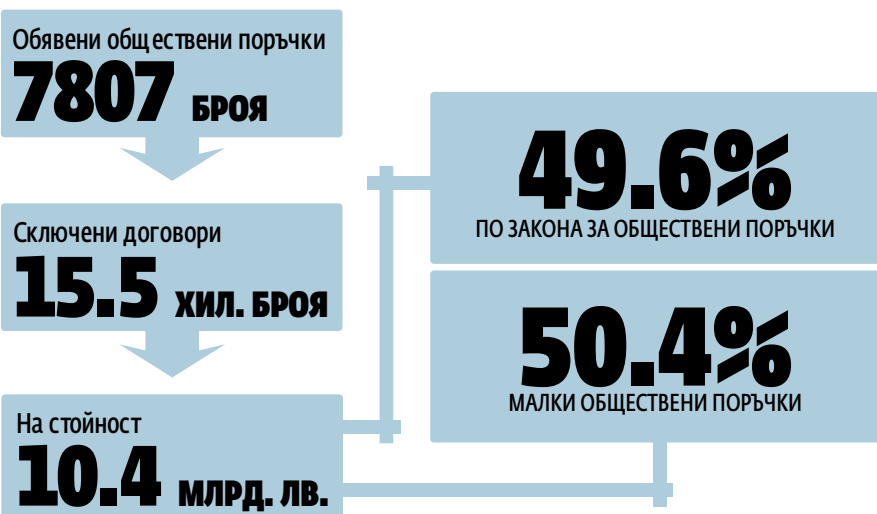
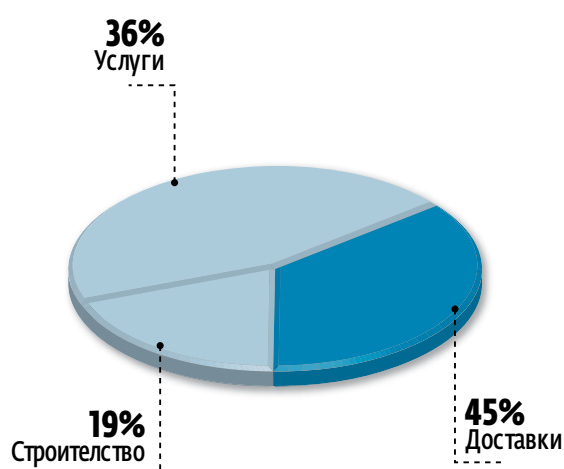
Рекламатор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Пазарът на обществени поръчки се срина

Обществени поръчки 2009 г.

Най-чести нарушения

Необоснован избор на по-непрозрачен метод

Некоректни клаузи в предварителните договори

Неясни или паразитни критерии за оценка

Не се ползват експерти от браншовите сдружения

Директно възлагане на "свързани" с възложителя лица

Неясни, неточни или насочващи задания

Сключване на договори извън рамките на Закона за обществените поръчки

Липса на правила за оценка по различните критерии

Не се спазват процедурите по уведомление

Забавено възстановяване на гаранциите

Забавяне на изплащането на дължимите по договорите суми на изпълнителите

Не се предоставя задължителната информация в регистъра на обществените поръчки

Сключване на договори извън рамките на Закона за обществените поръчки

Графика: Вихър Ласков

Малките фирми се оплакват, че нямат достъп до търговете на публичния сектор

Пазарът на обществени поръчки в България се е сринал с повече от 50%. От януари до юни тази година са сключени 6191 договора за доставка на стоки, услуги и строителство на обща стойност 1.5 млрд. лв., съобщиха от Българската стопанска камара. Това означава, че в най-добрия случай за цялата година този пазар няма да надхвърли 4 млрд. лв.

Публичният сектор в България харчи около 10-12 млрд. лв. годишно за стоки и услуги, заяви Камен Колев, зам.-председател на Българската стопанска камара. Дори и през кризисната 2009 г. обявените обществени поръчки са

достигнали тези обеми. През миналата година са били сключени 15.5 хил. договора за 10.4 млрд. лв. Според проучване на БСК 38% от тези договори обаче са сключени, без да има обявени процедури.

Отрязан гостъп

Орязаните средства за публичния сектор през тази година са причината за свития пазар на обществени поръчки, което пък намалява възможностите на частния бизнес за продажби. Малките фирми обаче и преди кризата са със силно ограничен достъп до тази форма на финансиране на бизнеса, показва проучване на БСК.

Малките фирми често са иновативни и предлагат добро съотношение качество - цена, но се сблъскват с редица трудности да участват в процедурите по обществени поръчки, каза Камен Колев.

Едно от тези препятствия са непропорционално високите разходи за подготовка на офертите и за закупуване на документация.

Прекалено усложнената процедура също отблъсква малките и средните фирми. Освен това те не може да участват в конкурси за по-големи и дългосрочни договори.

359 дни просрочие

Забавеното разплащане

след изпълнение на обществената поръчка от страна на възложителя се оказва друг голям проблем. Според проучването на БСК средният период на просрочие на задълженията на държавата и общините към частния сектор по изпълнени обществени поръчки е 359 дни.

Към края на юни 2010 г. частният бизнес има акумулирани вземания по изпълнени обществени поръчки в размер на над 600 млн. лв., заяви Божидар Данев, председател на БСК. Едва в 3.5% от случаите предприятията са събрали на вземанията си, показва анкета на камарата. Данев алармира, че незабелязано през тази година е била премахната законовата възможност да бъдат запорирани сметките на общински и държавни организации при забавени плащания.

Високи финансови гаранции

82% от анкетираните фирми са посочили като проблем прекалено високите финансови гаранции, които се искат от тях. В техническите задания на обществените поръчки има утежняващи условия за наличие на собствени оборотни средства (най-често 40-50%), които малко на брой участници биха могли да изпълнят. А преобладаващата част от малките и средните фирми разчитат на заемни средства при изпълнение на обществени поръчки.

Друго ненужно тежко изискване е това за реализиране на печалба за определен минал период.

Некоректни отношения

Всяка трета фирма (70% от анкетираните 3200 компании) казва, че се е сблъсквала с некоректни

отношения в процедурите по обществени поръчки. Затова основна тяхна препоръка е да има огласяване на данните от ценовата и техническата компонента на офертите.

В регистъра на обществените поръчки да бъде представяна информация за всички кандидати, участвали в процедурата, искат 67% от анкетираните. 55% от изпълнителите и кандидатите за изпълнители на обществени поръчки считат, че досега действащият регистър за обществените поръчки не предоставя необходимата пълноценна информация. В него не се отразяват навреме постъпилите обяви и сключени договори или те въобще не постъпват, няма достатъчна информация, която чрез своята публичност да предпази участниците от корупционно поведение.

Мила Кисьова

Мнение

Никой не очаква пазарът да го оцени

Ситуацията на фондовата борса у нас е такава, че който прави увеличение на капитала, не очаква пазарът да изкупи новите акции. Компаниите, които прибягват до подобна

стъпка, се опитват да пласират емисията чрез други методи, които не са толкова пазарни. Това е така, защото никой не очаква пазарът да го оцени, защото търговията на БФБ замря. Към нашата борса липсва интерес, който най-добре се доказва от ниските обороти и малкото сделки. На всеки нормален пазар графиката на индексите е

начупена линия, а тази на Sofix е права. Не мога да говоря от името на всички дали мажоритарите са склонни да увеличават капитала при текущите цени. Никой в момента не възлага надежди на фондовата борса да набере капитал през нея, защото я няма. На капиталовия пазар се купуват и продават очаквания. Когато инвеститорите оч-

акват, че икономиката ще върви нагоре и публичните дружества ще реализират по-големи печалби, те купуват дадената акция или книжка от съответния пазар. Същото и при продажбата на акциите - инвеститорите очакват влошаване на резултатите. В момента нищо не се очаква.

Николай Ялъмов,
„Капман“

Коментар

Сега не е подходящият момент

По време на оптимизма на пазара през 2006 и 2007 г. увеличението на капитала на публичните дружества се възприемаше като положителна новина, смяташе се, че това би

повишило ликвидността на акциите на дадената компания. В момент на негативни настроения и липса на интерес към фондовата ни борса това не се възприема добре от страна на инвеститорите. Ако целта на мажоритарните собственици е да наберат средства чрез увеличение на капитала, със

Привличането на средства увеличаване на капитала

Само една компания качи на борсата книжка от вдигане на капитал

Набраните от компаниите средства чрез увеличение на капитала продължиха да се топят през второто тримесечие на 2010 г. Това показват изчисленията на в. „Пари“ на база данните от тримесечните бюлетени на Българската фондова борса. В периода април - юни на БФБ са качени за търговия книжка, с които са набрани едва 7.2 млн. лв. За сравнение през първото тримесечие на тази година сумата беше 24.5 млн. лв. В тези сметки не са включени новите акции, издадени след преобразуване на печалба и резерв в акционерен капитал.

Обобщените данни за полугодията показват, че към края на юни тази година парите, набрани от емитиране на нови акции, са 31.7 млн. лв. Спадът е 73.5%, тъй като година по-рано цифрата беше 119.5 млн. лв.

Последният период

През април - юни 2010 г. за вторична търговия са качени акциите на една-единствена компания, които са издадени след набиране на капитал. Това са книжката на „Септона България“ АД, с които дружеството събра от акционерите си 7.2 млн. лв.

През второто тримесечие на тази година бяха листвани и новите акции на „Оптела-лазерни технологии“ АД. Емисията на компанията обаче не е издадена с цел набиране на средства от инвеститорите. Новите книжка бяха разпределени между акционерите, след като „Оптела“ обедини шест дружества. Увеличение на капитала направи и „Розахим“ АД, което обаче преобразува част от резервите си и ги превърна в акции. Капиталът на дружеството се повиши с 449 148 лв. до 513 312 лв.

Криза

„Ситуацията на фондовата борса у нас е такава, че който прави увеличение на капитала, не очаква пазарът да изкупи новите акции“, коментира силно намалелия интерес към

ИРО-тата Николай Ялъмов от „Капман“. Дружеството беше посредник по издаването на нови акции, които вече са листвани за вторична търговия - книжката на „Септона“. Според Развигор Христов от „ПОД Бъдеще“ изискването цената да не бъде под номиналната при увеличението на капитала също възпира много дружества, особено АДСИЦ. „Странното е, че подобно условие за номинална стойност липсва при търговите предложения“, добави Развигор Христов. По думите на Константин Абрашев от „БенчМарк Асет Мениджмънт“ инвестирането на свеж ресурс в бизнеса под формата на допълнителен акционерен капитал е мощно средство за управление на корпоративните финанси. „Този инструмент е особено популярен в моменти както на експанзия, така и на криза“, твърди Константин Абрашев.

Приключили погнуски

През второто тримесечие приключиха последващите увеличения на капитала на „Индустиален холдинг България“ и все още публичната СИБАНК. Техните нови книжка обаче все още не са качени за вторична търговия и затова не са в статистиката на фондовата борса.

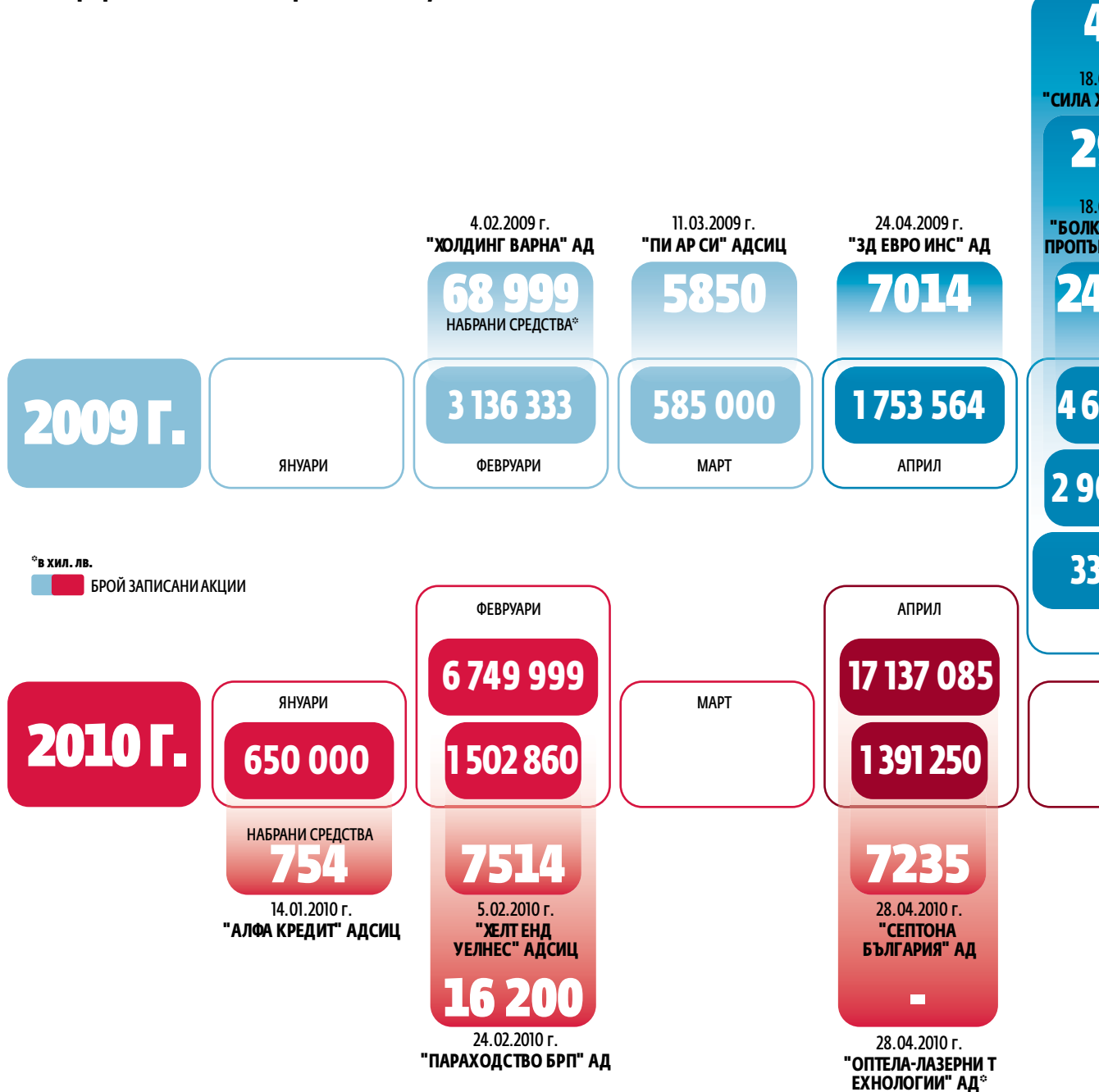
Емисия

По-голямата сума прибра трезорът, който емитира акции за 78 233 180 лв. СИБАНК увеличи акционерния си капитал, като издаде 965 365 нови книжка с номинал 10 лв. и емисионна цена 81.04 лв.

Цялата емисия вероятно е записана от мажоритаря, тъй като председателят на НС Цветелина Бориславова обяви, че ще продаде правата си на КВС. Публичният холдинг събра от Българската фондова борса 20.34 млн. лв. Инвеститорите записаха 14 525 961 акции от новата емисия, а книжката бяха с емисионна цена 1.4 лв.

Атанас Христов

Регистрирани емисии за търговия след увеличение на капитала

Два фонда за имоти търсят над 100 млн. лв.

Средствата ще се инвестират в подценени недвижими имоти

Фондовете за имоти „Експат Бета“ АДСИЦ и „Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт“ АДСИЦ се опитват да наберат от капиталовия пазар 101.3 млн. лв. Вчера беше аукционът за неизползваните права на първото, на който

бяха прехвърлени едва 250 лота от предложените 4.25 млн. Търговията с права на втория фонд започва в понеделник.

„Експат“ предложи на инвеститорите 43 428 900 нови акции с номинална и емисионна стойност 1 лв. Цената на акция при последна сделка на регулирания пазар на БФБ е с 3% по-висока от емисионната

в увеличението. „Интеркапитал“ ще се опита да събере от капиталовия пазар 57.9 млн. лв., като издаде 19 294 508 нови книжка с номинал 1 лв. и емисионна цена 3 лв. За сравнение последната цена за акция, постигната вчера, е 2.90 лв., или с 3.3% по-ниска от новото предложение.

И двата фонда обявиха,

че парите, които ще съберат от капиталовия пазар, ще бъдат използвани, за да се купуват подценени имоти. „Интеркапитал“ обаче търси начин да разсрочи емисия облигации от 5 млн. EUR. Падежът на книжката е 14 август, като от консултанта на фонда за имоти заявиха, че засега се водят преговори с облигационерите.

сигурност моментът не е подходящ. Изискването за увеличаване на стойността на акциите, която за повечето компании е 1 лв., също възбужда много дружества. Това се отнася най-вече за акционерните дружества със специална инвестиционна цел. Странното е, че подобно

условие за номинална стойност липсва при търговите предложения. Разбира се, ако целта на собствениците е да увеличат дела си в дружеството при тези пазарни цени на акциите на Българската фондова борса, това е добра възможност.

Развигор Христов,
„ПОД Бъгеще“

Позиция Увеличенията са популярни при експанзия и криза

Инвестирането на свеж ресурс в бизнеса под формата на допълнителен акционерен капитал е мощно средство за управление на корпоративните финанси.

Това е широко прилагано на места и пазари, където мениджмънтът и собствеността са две отделни категории, нещо екзотично в България. Този инструмент е особено популярен в моменти както на експанзия, така и на криза. Рецесията ограничи сериозно възможностите на

мажоритарните собственици да предприемат подобни действия, без да загубят контрола си. Някои от тях предпочетоха, притиснати от кредитни задължения, да погубят бизнеса, отколкото да потърсят варианти чрез увеличение на капитала да дадат шанс на предприятията

да продължат да работят. Далеч съм от мисълта, че подобни операции задължително биха се увенчали с успех, но поне биха подкрепили доверието на инвеститорите, а не после да се чудим защо те изнасят средствата си в чужбина.

Константин Абрашев,
„БенчМарк Асет Мениджмънт“

Чрез замръзна

за периода април - юни 2010 г.

05.2009 г.

„ЕНЕРГЕТИКА
НИ ИКОНОМИИ -
И“ АД СИЦ

197

05.2009 г.
„КОЛДИНГ“ АД

910

05.2009 г.
„АН ЕНД СИИ
РТИС“ АД СИЦ

350

82 690

09 622

1 104

МАЙ

МАЙ

18.06.2009 г.

„КЕПИТЪЛ
МЕНИДЖМЪНТ“ АД СИЦ

9350

4.06.2009 г.
„БАЛКАНКАР-
РЕКОРД“ АД

556

37 094

180 153

ЮНИ

ЮНИ

119 526 198.7

ОБЩО ЗА ПОЛУГОДИЕТО

ЮЛИ

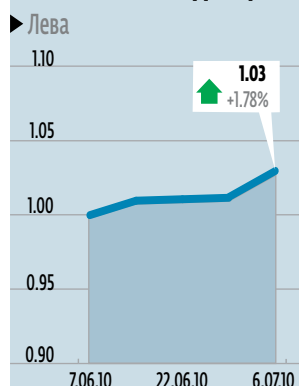
31 702 798

ОБЩО ЗА ПОЛУГОДИЕТО

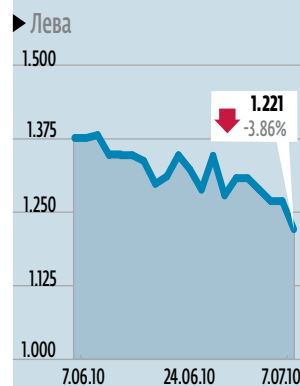
ЮЛИ

Графика: Вихър Ласков

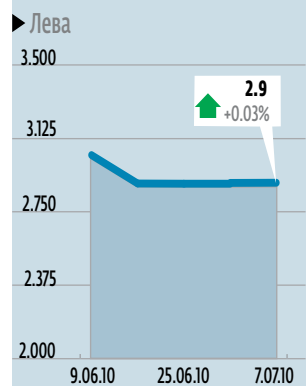
„Експат Бета“ АД СИЦ

„Индустиален холдинг България“ АД

„Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт“

Държавата сменя представителя си в БФБ

Министърът на финансите Симеон Дянков отново ще вкарва допълнителна точка към вече определения дневен ред на общото събрание на борсата

Министърът на финансите Симеон Дянков е решил да номинира Георги Български за член на съвета на директорите в Българската фондова борса като представител на държавата. Това стана ясно от съобщение на финансовото ведомство. Георги Български трябва да замени на тази позиция Людмила Елкова. В момента той е директор на дирекция „Търговия, емитенти и членство“ в БФБ и ще запази и тази си длъжност.

Промяната ще бъде гласувана на редовното общо събрание на акционерите в БФБ, обявено за 3 август тази година. В поканата за свикването му обаче подобна точка липсва, става ясно от Търговския регистър. Това означава, че за втори пореден път Дянков ще се възползва от правото си да внесе допълнителна точка в дневния ред като акционер, притежаващ повече от 5% от гласовете. Министерството на финансите държи 44% от акциите в БФБ.

Предложение за вписване на допълнителна точка вече е отправено, но все още не е публикувано в Търговския регистър, обясни за в „Пари“ изпълнителният директор на БФБ и член на съвета на директорите Иван Такев.

Предидущият случай, в който МФ вкара допъл-

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

нителна точка в дневния ред, беше извънредното общо събрание на БФБ от 20 януари 2010 г., когато беше подменено цялото тогавашно ръководство на борсата без Людмила Елкова. С нейната смяна сега промяната вече е пълна.

Любопитното е, че Елкова беше първата набелязана за смяна от Дянков. В средата на декември 2009 г. по искане на МФ беше свикано общо събрание на борсата, а в поканата към него единствена точка беше смяната на държавния представител Людмила Елкова с финансиста Пламен Дерменджиев. След като стана ясно, че Дерменджиев е бил член на борда на директорите на финансовата къща „Прайвйт файнънс юнион“, чийто управител Константин Дишлиев беше убит през

2005 г., кандидатурата му отпадна.

Вместо смяната на Елкова Дянков предложи допълнителна точка в дневния ред на извънредното общо събрание, с която беше подменен съветът на директорите. От него отпаднаха Виктор Папазов, Бистра Илкова, Андрей Пръмов и Тодор Брешков. На тяхно място влязоха шефът на „БенчМарк Финанс“ Любомир Бояджиев и бившият служител на Централния депозитар Васил Големански. Постовете си запазиха Иван Такев и Асен Ягодин, който беше избран и за председател на съвета на директорите. Номинираният от Дянков за член на СД негов съученик Петко Шишков отпадна от кандидатурите.

Мирслав Иванов

Рокади в управлението на „Доверие ОХ“

Дъщерно дружество на холдинга продаде акциите си в „Съгласие“ АД

Двама членове на управителния съвет на публичното „Доверие-Обединен холдинг“ АД ще бъдат освободени от заеманите постове. Решението е било взето на заседание на надзорния съвет на холдинга, показва публикуваният протокол от

срещата. Надзорниците са решили да освободят Камен Иванов и Иван Кралев, без да е посочено кой ще заеме техните места. НС на „Доверие“ е решил да се свика общо събрание на акционерите, на което да се приемат промени в устава на холдинга.

В отделна публикация „Доверие ОХ“ уведоми инвеститорите, че дъщерното му „Индустиален холдинг Доверие“ АД е продало притежаваните 6069 акции, или

66.69% от капитала на шуменското „Съгласие“ АД. Сред дейностите на продадената компания са покупката на стоки, спедиционни, превозни и складови сделки, лизинг.

Днешната сесия донесе 0.77% спад за акциите на холдинга. По позицията на дружеството бяха сключени 9 сделки, в които 26 550 лота смениха собственика си, а цената на затваряне се понижи до 2.56 лв. за акция.

Agricultural Bank of China прави рекордно IPO

Очаква се трезорът да набере над 22 млрд. USD на борсите в Хонконг и Шанхай

Китайската Agricultural Bank of China (ABC) е на път да влезе в рекордите на Гинес като компанията с най-голямо първично публично предлагане в света. Очаква се последната държавна банка в страната, която излиза на борсата, да набере над 22 млрд. USD от пласирането на акции в Хонконг и Шанхай. Някои анализатори обаче не са убедени, че големите очаквания на инвеститорите са основателни.

Постигнато

ABC предложи 25.41 млрд. акции в Хонконг и 22.24 млрд. акции в Шанхай по време на приключилата вчера подписка. Макар че официални данни се очакват едва днес, според запознати банката може да набере 19.23 млрд. USD. Ако поемателите на емисията се възползват от опцията си да купят

книжа за още 2.89 млрд. USD, които да пласират на инвеститори, общата сума от двойното листване може да достигне 22.12 млрд. USD. Така ABC ще изпревари по резултат предишния рекордьор Industrial and Commercial Bank of China, която набра 21.9 млрд. USD през октомври 2006 г.

Постигнатата в Хонконг цена от 3.20 HKD (0.41 USD) на акция е по средата на определения диапазон, каза източник, цитиран от Associated Press. В Шанхай акциите бяха оценени на 2.68 CNY (0.40 USD), което е таванът на очаквания диапазон. Така приходите от Хонконг са общо 81.31 млрд. HKD (10.44 млрд. USD), а от Шанхай - 59.58 млрд. CNY (8.79 млрд. USD).

Фокус

ABC има близо 24 хил.

клона и около 350 млн. клиента и се смята за най-големия трезор по депозити в света. Кредитната ѝ дейност е насочена към нискоразвитите селски райони в страната. И макар че според някои специалисти банката печели много от развитието на западните райони, други твърдят, че именно експозициите ѝ там са основният риск за инвеститорите.

Притеснения

Притеснителен е и сравнително големия дял на лошите кредити на ABC, като проблемът може допълнително да се задълбочи заради очакваното покачване на лихвите през следващите месеци. Обемът на отпуснатите от банката жилищни заеми също се е увеличил през последните две години, което е още един риск предвид опитите на Пекин да охладят имотния пазар.

►Кредитната дейност на ABC е насочена основно към нискоразвитите райони в Китай

СНИМКИ BLOOMBERG

Трезорите се надпреварват за финансиране от ЕЦБ

Седмични кредити за общо 229 млрд. EUR бяха отпуснати на аукциона

Силен наплив на кандидати за седмични кредити от Европейската централна банка беше отчетен при последния седмичен аукцион. Общо 151 банки от еврозоната се надпреварваха за 229 млрд. EUR във вторник при фиксирана лихва 1%, съобщава Wall Street Journal. Това е най-голямата сума, отпускана от ЕЦБ за послед-

ната година по специалната ѝ програма за подобряване на ликвидността. Само на 19 юни 2009 г. е била разпределена по-голяма сума - 310 млрд. EUR.

Без изненади

Силното търсене на средства не изненада наблюдателите, тъй като миналата седмица банките трябваше да върнат 442 млрд. EUR по отпуснати от ЕЦБ едногодишни заеми. Големият интерес към аукциона означава, че достъпът до финансиране в еврозоната остава проблемен, комен-

тираха икономисти. По думите им ЕЦБ най-вероятно ще продължи да осигурява необходимата на банките ликвидност и догодина.

Разлика

Обемът на отпуснатото във вторник финансиране обаче е по-малък с 45.08 млрд. EUR от необходимите на банките средства за изплащане на шест- и седмичните кредити, чийто падеж беше вчера. Общата сума на дължимите плащания по краткосрочни заеми е 274 млрд. EUR.

Допълнително 59 млрд. EUR бяха изтеглени от паричния пазар при аукциона на ЕЦБ за седмични депозити при лихва до 0.75%. Централната банка одобри 83.6% от заявките при тази ставка, като среднопретеглената лихва на аукциона беше 0.56%. Общо 88 кандидати се състезаваха за депозитите. Така седмичните аукциони за депозити постепенно се нормализираха. Миналата седмица ЕЦБ не успя да изтегли цялото обявено количество, тъй като банките не искаха да се разделят с излишните си средства точно преди плащането на сумата от 442 млрд. EUR по 12-месечните заеми.

Неутрализиране

Практиката на централната банка е да предлага такъв обем краткосрочни депозити, каквато сума е използвала за придобиване на държавни ценни книжа на страните от еврозоната, като по този начин неутрализира покупките си. Програмата за изкупуване на ДЦК беше въведена в началото на май в отговор на паническото предлагане на облигации от някои правителства.

Банката на руски сенатор пропусна плащане по облигации

Межпромбанк ще преговаря с кредиторите за удължаване на срока

Руската Международна промишлена банка на сенатора Сергей Пугачов стана първата финансова институция в страната от 1999 г. насам, която не успя да изплати международните си облигации в деня на падежа.

Банката трябваше да върне 200 млн. EUR (253 млн. USD) по книжа с купон от 9% във вторник. Обмисля се удължаване на срока на емисията с една година. Освен това трезорът изпрати известие, че няма да бъдат платени и дължимите 200 млн. USD по книжата с падеж през 2013 г. На 21 юли е планирана среща с облигационерите в Лондон.

Причина и следствие

Недостигът на средства на Межпромбанк отчасти се дължи на това, че трезорът разчита на финансиране от централната банка, а не на

депозити на дребно, за да финансира новите заеми, каза Ярослав Совгира от Moody's Investors Service, цитиран от Bloomberg.

По-голямата част от кредитите си банката е отпуснала на промишлени предприятия, които са собственост на Пугачов. Макар че случаят с облигациите на Межпромбанк може да има краткосрочен отрицателен ефект върху инвеститорското доверие, проблемът не е показателен за цялата финансова система в страната, смята Совгира.

Предложение

Пугачов е собственик на "Обединена промишлена корпорация", която е компания майка на Межпромбанк и освен това притежава активи в добивната и корабостроителната индустрия.

Междувременно втората по големина банка в Русия ВТБ съобщи, че е готова да отпусне заем от 600 млн. USD на "Обединена промишлена корпорация", използвайки едно от възможните ѝ находища като обезпечение.

►Европейската централна банка неутрализира покупките си на ДЦК, като изтегля ликвидност чрез седмични депозити

СНИМКА BLOOMBERG

Peugeot Citroen счупи рекорда си по продажби

Френският автомобилен производител ще инвестира 700 млн. EUR във фабрика в Индия

Голямото търсене на нови коли в Китай донесе рекордни продажби на френския автомобилен производител Peugeot Citroen за първата половина на годината. Продажбите на леки коли и камиони са скочили със 17% до 1.86 млн. броя спрямо 1.59 млн. година по-рано, казаха от компанията. Това е най-силното полугодие в историята на Peugeot Citroen, каза изпълнителният вицепрезидент Жан-Марк Гал.

Да изпреварим пазара

Продажбите в Европа са се увеличили със 7.7% до 1.21 млн. броя, което далеч изпреварва отчетения среден ръст на пазара от 1.1%. В същото време продажбите извън континента също са нараснали, като са достигнали 36% от общия обем през

първата половина на 2010 г. спрямо 34% преди година. В Латинска Америка компанията е пласирала 13% повече коли за периода - общо 127 хил. броя. Най-голям ръст обаче е отчетен в Китай, където продажбите са скочили с 49% до 176 хил.

Прогноза

Очакванията на компанията за европейския автомобилен пазар са да се свие с 9% тази година, въпреки че Peugeot Citroen ще продължи да увеличава дела си. В Китай производителят планира да отбележи ръст от над 10% и по-малко в Латинска Америка. Тригодишната програма на компанията предвижда увеличаване на печалбата до 3.3 млрд. EUR чрез съкращаване на разходите и по-големи продажби.

Поглед към Индия

Peugeot Citroen планира да инвестира около 700 млн. EUR в изграждането на производствена фабрика в Ин-

дия, съобщи Bloomberg, като цитира запознат източник. Съоръжението ще е разположено в областта Андхра Прадеш и ще е с капацитет 100 хил. автомобили. До края на месеца мениджъри от Peugeot ще се срещнат за доуточняване на подробностите около проекта, след което ще се премине към одобрение от борда на директорите и преговори с местната власт.

По стъпките на първите

Peugeot е поредният голям автопроизводител, който настъпва към третата най-бързо разрастваща се икономика в света, припомнят анализаторите.

Увеличаващите се доходи на глава от населението вече привлякоха гиганти като Toyota Motor Corp., Nissan Motor Corp. и Renault SA. През 1997 г. Peugeot реши да се изтегли от пазара поради растящи загуби и неразбираемост с регионалния си партньор Premier Automobile Ltd.

► Това е най-силното полугодие в историята на Peugeot Citroen, каза изпълнителният вицепрезидент Жан-Марк Гал

СНИМКА BLOOMBERG

BP предложи 10% дял на държавен инвестиционен фонд от Абу Даби

Компанията е отворена за оферти и от други потенциални купувачи

Британският петролен гигант BP Plc потърси помощта на един от най-големите държавни инвестиционни фондове Abu Dhabi Investment Authority (ADIA), предаде Businessweek. Главният изпълнителен директор на компанията Тони Хейуърд се срещна с представителите на арабската институция, за да предложи продажбата на 10% от собствеността на нефтения производител. Офертата е част от плана на BP да привлече стратегически инвеститори от Близкия изток в опита си да отблъсне възможността от поглъщане. Според анализатори стратегията е

оправдана, тъй като арабските държавни фондове разполагат със значителен финансов ресурс, който влиза дългосрочно.

Обстоятелствата

Стойността на акциите на BP след началото на петролния разлив в Мексиканския залив на 20 април се сви наполовина. За да набере обещаната компесаторна сума от 20 млрд. USD, Хейуърд оряза една трета от изплащаните дивиденди и обяви решението си да продаде активи на обща сума от 10 млрд. USD. Ако фондът от Абу Даби, който разполага с приблизително 500 млрд. USD, се съгласи на офертата, BP няма да е толкова притиснат да освободи част от активите си, обобщават консултантите.

► Главният изпълнителен директор на BP се нагява стратегически инвеститор да спаси компанията от поглъщане

СНИМКА REUTERS

Инвеститори

Потенциални купувачи са също държавният фонд на Катар и базираните в Абу Даби Mubadala Development Company и International Petroleum Investment Co. Хейуърд вече се е срещал с евентуални инвеститори

от други страни, където има разположени производствени площи, включително Русия, Азербайджан и Кувейт. По неофициални данни екип от саудитски бизнесмени проявява интерес за дял от 10 до 15% в BP.

Печалбата на Samsung скочи с близо 90%

Повишеното търсене на чипове вдига резултатите на компанията за второто тримесечие

Най-големият азиатски производител на електроника Samsung Electronics отчете рекордна печалба за миналото тримесечие. Резултатът се дължи основно на възстановеното търсене на чипове памет, което е вдигнало цените.

Оперативната печалба за второто тримесечие на годината е скочила с 87% до 5

трлн. вона (4.1 млрд. USD) спрямо 2.67 трлн. вона година по-рано, като продажбите са нараснали с 14%, показват предварителните резултати на Samsung. Това е второто поредно тримесечие, през което компанията отбелязва рекордна печалба. Крайният одитиран резултат може да е с 200 млрд. вона по-висок или по-нисък, обясниха от Samsung. Приходите са между 36 и 38 трлн. вона в сравнение с 32.51 трлн. вона преди година. Повече от половината печалба се дължи на чиповете.

M&S отчете 4.4% ръст на приходите за тримесечието

Компанията е предпазлива в прогнозите си заради очаквания спад на потреблението

Веригата магазини Marks and Spencer отчете ръст на продажбите за трето поредно тримесечие. Увеличението на приходите обаче е по-слабо от предходния период. За първото тримесечие на финансовата година, което приключи на 3 юли, групата е пласирала с 4.4% повече стоки. Увеличение е отбелязано във всички сфери на бизнеса, каза главният изпълнителен директор Марк Боланд. Продажбите в британските

магазини, съществували по-не една година, са нараснали с 3.6% за тримесечието. Това се дължи основно на повишеното търсене на дрехи. Ръстът обаче е по-малък от отчетените 5.1% за предходното тримесечие. Продажбите на хранителни продукти са се увеличили с 2.9%.

Компанията остава предпазлива в прогнозите си за следващите месеци. Финансовата година започна добре, но мерките за ограничаване на бюджетния дефицит на страната и особено планираното вдигане на ДДС може да свият потреблението, казаха от компанията.

Полската РКО Bank планира облигации за 1.5 млрд. USD

Държавният трезор ще наддава за дела на Allied Irish Banks в Zachodni

Най-голямата банка в Полша РКО Bank Polski планира да предложи емисия облигации, с която да финансира участието си в наддаването за дела на Allied Irish Banks в полската Bank Zachodni, съобщи Bloomberg. Мажоритарен собственик на РКО е държавата. РКО ще предложи 10-годишни платими

при поискване облигации за 5 млрд. злоти (1.53 млрд. USD). Приходите ще се използват за ускоряване на развитието на банката, се казва в официалното съобщение. Отделно от това банката планира и емисия еврооблигации с обем 3 млрд. EUR.

Зелена светлина

Наскоро финансовият министър Александър Град каза, че правителството ще подкрепи офертата на РКО за третата по големина банка в страната Zachodni. Само

дни след това акционерите на РКО отложиха разпределянето на дивиденди за 2009 г., докато се изяснят шансовете на банката за покупка на дела.

На масата

Allied Irish Banks предлага 70% от Zachodni, за да може да увеличи капитала си съгласно изискванията на регулаторните власти в Ирландия. Делът се оценява на около 9.8 млрд. злоти (3 млрд. USD). Според публикации в местната преса

оферти за Zachodni са подали HSBC Holdings, Intesa Sanpaolo, Bank Pekao, BNP Paribas, Banco Santander и Aрах Partners. Тази седмица ирландската банка ще изготви къса листа на кандидатите, с които ще води преговори.

3

► млрд. USD е пазарната оценка на предлагания 70-процентен дял в Zachodni

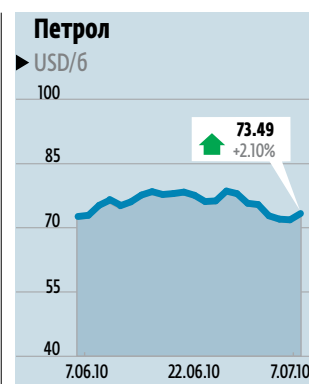

Индекс на деня

2.34

► процента се повиши испанският индекс Ibxex 35 и достигна 9839.9 пункта

По време на борсовата сесия в сряда измерителят добави 225 пункта към стойността си. Индексът продължи доброто си представяне, започнало във вторник

Цената на петрола отбеляза повишение и по време на вчерашната сесия в Ню Йорк достигна 73.45 USD/б. Основната причина за това беше еврото, което загуби нови 0.34%

Стока на деня

0.91

► процента спечели палаят по време на вчерашната борсова сесия и достигна 442 USD/мр.у.

Благородният метал се нареди сред найпечелившите на пазара, като добави 4 USD към стойността си. За разлика от златото палаят не загуби интереса на инвеститорите

Златото загуби надпреварата с долара

Цената на златото падна до шестмесечно дъно и потъна дълбоко под 1200 USD/тр.у. През миналия месец ценният метал успя да постигне исторически рекорд от 1256 USD/тр.у., но оттогава досега стойността му се понижи с над 6% най-вече заради силните позиции, които държеше доларът, измествайки златото като сигурна инвестиция. На последната сесия доларът отчете повишение от 0.29% спрямо еврото и се котираше за 1.2589 EUR/USD. Това е изненадващо на фона на постигнатото от еврото ниво от 1.26 EUR/USD във вторник и прогнозите за продължаващ ръст на европейската валута. Причината за изненадващото представяне на еврото вчера беше изказването на

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

На борсата в Лондон цената на златото с незабавна доставка падна до 1186 USD/тр.у., което е ръст от 0.23%

Сергей Пугачов, директор на руската Международна индустриална банка. От изявлението стана ясно, че ръководената от него институция е изпаднала в невъзможност да изплати 200 млн. EUR (252 млн. USD) дълг, чийто падеж беше във вторник. От банката заявиха, че на 21 юни е насрочена среща с кредиторите, като на тази среща ще бъде обсъден вариант за евентуално удължаване на датата на падежа.

За разлика от Европа и САЩ търсенето на метала в Китай се е увеличило през първата половина на годината, а тенденциите са за запазване на възходящото движение. Причината според анализаторите са мерките, които предпри

китайското правителство за обуздаване на спекулативния пазар на жилища в страната.

Намаленото кредитиране от страна на банките и все по-високите изисквания към предприемачите доведоха до отлив на този пазар, при което инвеститорите бяха принудени да пренасочат капиталите си към златото. Независимо от това обаче от банката заявиха, че няма да започнат изкупуване на злато заради твърде високата му цена в момента. На борсата в Лондон цената на златото с незабавна доставка падна до 1186 USD/тр.у., което е понижението от 0.37%. Загубите на среброто стигнаха 0.32% до 17.768 USD/тр.у.

► Изненадващият спад на еврото свали цената на златото под границата от 1200 USD/мр.у.

Азиатските пазари забравиха печалбите

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

Главният японски индекс Nikkei 225 регистрира загуба от 0.6%, приключвайки сесията на ниво 9279.65 пункта

► Единствените печеливши в Азиатския регион бяха кита̀йските индекси, водени от Shanghai Composite

Азиатските и тихоокеанските фондови пазари

- с изключение на тези в Китай - отчетоха нова губеща сесия, след като инвеститорите решиха да приберат печалбите си от последните две печеливши сесии. Регионалният борсов измерител MSCI Asia Pacific, който следи пазарите на ценни книжа в десет азиатски страни, Австралия и Нова Зеландия, слезе с 0.7% до 113.08 пункта, след като за предходните два дни печалбите му стигнаха 1.9%. Притесненията за възстановяването на световната икономика повишиха курса на японската йена срещу останалите 16 най-търгувани валути. Това веднага срина акциите на големите японски

износители, като Honda и Sony, и те загубиха приблизително 1.7% от стойността си. Главният японски индекс Nikkei 225 регистрира загуба от 0.6%, приключвайки сесията на ниво от 9279.65 пункта. Един от най-стабилните азиатски индекси - хонконгският Hang Seng - регистрира нисък оборот и слезе под границата от 20 хил. пункта, губейки 1.1% от стойността си. Най-големи разпродажби бяха при банковия сектор, след като Industrial and Commercial Bank of China обяви, че може да привлече до 45 млрд. юана (6.6

млрд. USD) чрез продажбата на права.

В Южна Корея измерителят Kospi се понижи с 0.6% до 1675.65 пункта, а книгата на търгуваната там Samsung Electronics поевтиняха с 0.8%, въпреки че технологичната компания обяви рекордна оперативна печалба от 5 трлн. вона (4.1 млрд. USD) за изминалото тримесечие. Единствените печеливши бяха двата основни китайски индекса заради изнесената информация, че китайските пенсионни фондове са увеличили вложенията си в акции на местни компании.

„МЕБЕЛИ ЛУДВИГ БЪЛГАРИЯ“ ЕООД ПРОВЕЖДА ОБУЧЕНИЕ НА ПЕРСОНАЛА СИ ОТ ХИПЕРМАРКЕТ „КОМО“

В края на 2009г. „Мебели Лудвиг България“ ЕООД стартира провеждането обучение на персонала и служителите на Магазин „КОМО“ по спечелена схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Квалификационни услуги и обучения за заети лица“, част от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2013г.“, по която фирмата е бенефициент, съгласно договор № ESF 2102-01-11021.

Обучението, което продължи до средата на 2010г., се осъществява от партньора по проекта ЕТ ЛЕТЕР - Теодора Георгиева и фирмите „Фондация за социални инвестиции и ресурси“ и „Съжес-04“ ЕООД в учебната зала на магазина в ж.к. Младост 4.

Проектът е в синхрон с дългосрочната стратегия за утвърждаване на търговската марка „КОМО“ и постигане на по-голяма възвръщаемост на инвестициите, включително чрез ефективен маркетинг, реклама и повишаване на квалификацията на персонала.

Провеждането на заложените в проекта обучения ще допринесе за осигуряването на квалифицирана и гъвкава работна ръка, която да представлява гаранция за високо и стабилно равнище на заетостта на работната сила в България. Реализацията на проекта е предпоставка за повишаване конкурентноспособността на българската икономика, основана на знанието в контекста на стратегическите цели на Лисабонската стратегия.

Организационната структура на компанията е наследила някои от елементите на компанията-майка в Австрия, но включва и допълнителни специфични елементи, обусловени от българската организационна култура.

Една от най-характерните черти на фирмата е, че служителите са компактен екип и моделът на комуникация е по-различен, гъвкав и иновативен. Отношенията и взаимодействието между управленските нива и по-ниските равнища са отворени и гъвкави. Всичко това се отразява на манталитета, стила и поведението на фирмата. Тези стандарти и ключови характеристики на фирмената философия помагат в постигането на конкурентни предимства както на българския, така и на международния пазар.

Основната грижа на „Мебели Лудвиг България“ ЕООД е удовлетвореността на персонала и изграждането на ангажиран служител с високо самочувствие и професионализъм в среда за достигане на все по-добри резултати.

Ежедневно в работата на екипа се използват модерни компютърни и онлайн технологии, обезпечавачи нормалното протичане на работните процеси.

Конкурентноспособността на магазин „КОМО“ се дължи както на квалифицирания персонал, така и на удовлетвореността на клиентите му. Освен богатото разнообразие от мебели и аксесоари магазинът има специално обособен детски кът за забавление на най-малките посетители, което гарантира спокойно пазаруване от родителите. За удобство на своите клиенти, партньори и служители КОМО има изграден собствен паркинг със 120 паркоместа.

Инвестиционната стратегия на фирмата включва разширяване на мрежата от магазини, като следващите цели са магазин във Варна, както и втори магазин в столицата.

За постигането на тези цели ще допринесе именно настоящото обучение, подобрявайки онези ключови компетенции и професионални квалификации у служителите на „Мебели Лудвиг България“ ЕООД, които са от съществено значение за обособяване на лицето на „КОМО“ и ясното му открояване на динамично развиващия се пазар на мебели в България.

„Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от „Мебели Лудвиг България“ ЕООД и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.“

como

СБ отпуснала рекордните 15 млрд. USD в Европа и Централна Азия

Средствата, които страните в региона са получили през финансовата 2010 г., са предназначени основно за борба със световната криза

Групата на Световната банка (СБ) е отпуснала рекордните почти 15 млрд. USD заеми през финансовата 2010 г. на страните в Европа и Централна Азия за справяне с последиците от световната криза, показват данните на финансовата институция. Развиващите се страни в Европа и Централна Азия са най-силно засегнати и вероятно най-бавно ще се възстановят. Растежът в региона, който достигна около 7% през 2007 г., падна до отрицателните 5% през 2009 г. След кризата възстановяването ще бъде бавно, тъй като очакваният растеж ще достигне едва около 3% през 2010 г., а перспективите за 2011-2013 г. са само малко подобри, прогнозира от СБ. В около половината от 30-те страни в региона е налице спад на БВП през 2009 г.

Кой и за кого

Най-много средства от четирите финансови институции, част от групата на Световната банка, са отпуснати чрез Международната банка за въз-

становяване и развитие (МВБР) и Международната асоциация за развитие (МАР) - общо 10.8 млрд. USD за 57 проекта във всички сектори.

Международната финансова корпорация (МФК) е подкрепила 100 проекта на стойност 2.9 млрд. USD, от които 46% са за бедни страни и в граничните райони на страните със средни доходи. МФК е оказала и подкрепа за банките и предприятията в Европа и Централна Азия чрез комбинация от инвестиции и консултации.

Многогранната инвестиционна агенция за гаранции (МИГА) е отпуснала заеми в региона по 12 проекта, или 1.1 млрд. USD под формата на застраховка на политическия риск.

Най-големите кредитополучатели в региона през годината са Турция - с кредити за 2.9 млрд. USD, Унгария с 1.4 млрд. USD, Полша - 1.3 млрд. USD, и Казахстан с 1.1 млрд. USD.

Заеми за развитие

Голяма част от новите заеми - около 8 млрд. USD, са под формата на заеми по политика за развитие (т. нар. DPL). Например за подпомагане на възстановяването на растежа и заетостта Турция е получила 1.3 млрд. USD, за рехабилитация на финансовия сектор в Украйна банката е отпуснала 400

► Заемите за инфраструктурни проекти и особено за рехабилитация на пътища са най-многобройни, като чрез тях се осигурява и заетост на населението

СНИМКИ BLOOMBERG

млн. USD, за справяне със социалните последици от кризата Латвия е взела 144 млн. USD. СБ е отпуснала 1.3 млрд. USD на Полша за подобряване ефективността на

социалните разходи, а за засилване на енергийната сигурност и интегриране на принципите на устойчивост на околната среда в Турция са дадени 700 млн. USD.

Заеми по пера

Банката е работила активно с правителствата за пакети от социални мерки за подпомагане на семействата да се справят с кризата. Така са отпуснати 15 млн. USD на Босна и Херцеговина и 12 млн. USD за Армения.

Помощта на Световната банка е насочена и за намаляване на енергийните извънредни ситуации в региона. Допълнително финансиране от 4 млн. USD за Киргизстан и 15 млн. USD за Таджикистан е спестило на двете страни сериозни енергийни кризи.

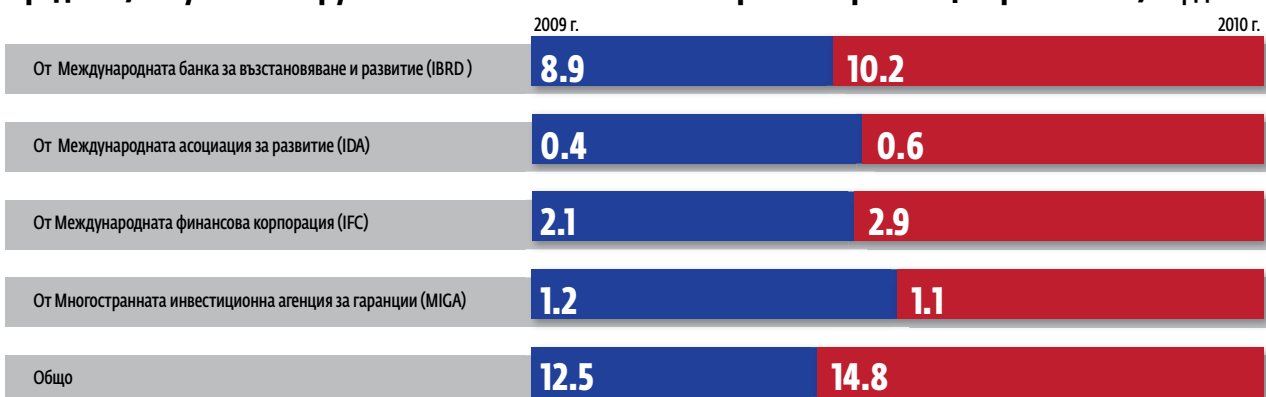
Банката е финансирала и инфраструктурни проекти в региона, основно рехабилитация на пътища, за да подпомогне създаването на работни места. По това перо са били отпуснати 36.6 млн. USD за Арме-

ния, над 200 млн. USD за Грузия и 25 млн. USD за Киргизстан.

Социалният сектор в Латвия пък е получил 143.9 млн. USD, които правителството е използвало за подпомагане на успешното връщане на хората към пазара на труда, както и за осъществяване на реформи в областта на социалните и здравните грижи и образованието.

Ани Когжаубанова

Средства, отпуснати от групата на Световната банка на страни в Европа и Централна Азия, млрд. USD

* Финансовата година 2010 - от 1.07.2009 до 30.06.2010

Графика: Гриша Струнджев

2.9

► млрд. USD заеми е отпуснала СБ на Турция, която е най-големият кредитополучател в региона

Развиващите се страни ще се възстановят по-бавно

Световната банка ще се фокусира върху три стратегически направления за помощ на региона

Развиващите се страни от Европа и Централна Азия ще се възстановят от кризата по-бавно, посочва Световната банка. Според институцията икономическият растеж там ще достигне около 3% през 2010 г., докато в други развиващи се региони ще бъде 5.5%. Възстановяването

ще е сравнително бавно и през следващите няколко години икономиките в региона ще растат с 3 до 4%, докато темповете в Близкия изток ще са 5% и около 8% в бързоразвиващата се Азия.

Най-пострагалите

Регионът преживя най-сериозно влошаване на бюджетното салдо сред всички развиващи се региони в света по време на световната икономическа криза. Фискалният дефицит надмина 5% през 2009

► Президентът на СБ Робърт Зелик ще насочи средствата за региона в три основни насоки с цел бърз, голям и стабилен растеж

г., докато в Близкия изток беше едва 1%, в Латинска Америка - 3%, и около 4% в Азия и Африка.

По-бавното възстановяване означава, че правителствата в региона ще трябва да подобрят ефективността на разходите, да живеят в рамките на по-строги бюджети, като същевременно насърчават и растежа. Проблем тук е и високата енергийна интензивност на производството, която ще създаде предизвикателства пред адаптирането на икономиките към клима-

тичните промени.

Три направления

За да помогне на региона да се справи с предизвикателствата през 2010 г. и след това, програмите на Световната банка ще се фокусират върху три стратегически направления: повишаване на конкурентоспособността - за по-бърз растеж, подкрепа за фискална корекция и реформи в социалния сектор - за по-голям растеж и помощ за действия за климата - за по-устойчив растеж.

Германски опит, европейски субсидии от България

Предприемачът Юрген Айзеле чака да бъде даден старт на схемите за финансиране на технологични центрове и паркове

Юрген Айзеле живее в България вече от пет години. Тук му харесва. Харесва му и това, че в България има добри възможности за бизнес. „Идвам от Карлсруе. През 90-те години компанията, за която работех, имаше търговски връзки с НЕК и ТЕЦ „Варна“. Познавам страната оттогава. После реших и да се преместя, за да работя и да живея тук“, разказва Айзеле. През последните няколко години той се занимава с организационната работа около изграждането на няколко промишлени зони - в Пловдив, Чепинци, Елин Пелин, с. Столник и др. Последните му начинания са свързани с изграждането на технологичен парк в Горна Малина и технологичен център в София. И за двата проекта той планира да потърси субсидии от Оперативна програма „Конкурентоспособност“ (ОПК).

Бюра за стартиращи фирми

Създаването на технологичен център вече е в доста напреднала фаза, казват от компанията на Айзеле - „Инфраструктура“. Плановите към момента са официалното му откриване да е през октомври. Така проектът на Айзеле може да се превърне и в първия по рода си в България.

Идеята на технологичния център е той да бъде мястото, където стартиращи фирми ще може да си наемат едно или няколко бюра, за да си открият първия офис - на изгодна цена, но в същото време и достатъчно представителен. Наемните цени за тях ще бъдат доста под пазарните. „Целта на един технологичен център

Процедури Откъде може да дойдат парите

Открита процедура:

1 „Подкрепа за създаване на технологични паркове“

- Цел - да насърчи развитието на националната проиновативна инфраструктура

- Общ бюджет - 1.5 млн. EUR

Очакван старт:

1 „Създаване на нови и укрепване на съществуващи технологични центрове“

- Цел - създаване на благоприятна среда и условия за развитието на иновативни предприятия

- Старт - четвърто тримесечие на 2010 г.

- Общ бюджет - 20 млн. EUR

2 „Създаване на нови и укрепване на съществуващи офиси за технологичен трансфер“

- Цел - създаване на благоприятна среда и условия за развитието на иновативни предприятия

- Старт - четвърто тримесечие на 2010 г.

- Общ бюджет - 5 млн. EUR

не е просто да дава бюро или офис под наем, но и да се предоставя помощ на стартиращите фирми“, разказва Айзеле. Компанията ще може да си закупят пакети, в които се включват на сравнително ниски цени различни услуги, като например юридически, счетоводни и др. „Освен това ние разполагаме с подходящи контакти в страната и чуж-

► Технологичният център е почти готов. Откриването му е планирано за октомври. Очаква се, че само за първата година от работата му в него ще се настаят 35-40 стартиращи фирми

бина, така че можем да им помогнем да си намерят клиенти“, казва Айзеле.

В технологичните центрове самите стартиращи фирми също може да се окажат доста полезни една на друга. Например те може да започнат успешно партньорство с някоя друга малка компания, която също има офис в центъра.

„Смятам, че още в края на

първата година от функционирането на технологичния център в него ще има поне 35-40 компании“, казва Айзеле.

Малко факти и цифри

Технологичният център на германския предприемач ще се намира в офис сграда в близост до бул. „Черни връх“. Площта ѝ е около 3 хил. кв. м. В него ще може да се настаят стартиращи фирми, които се занимават основно с иновации. Във фокуса му попадат и такива, които се занимават с трансфер на технологии, т.е. нещо, което е разработено от научни експерти, да може да се използва практически за нуждите на бизнеса. Фирмите ще може да остават там максимум от 3 до 5 години, което се смята за достатъчно време, за да „стъпят на крака“ и да могат да се справят сами, без преференциалните условия за наем и възможността да получат евтини консултантски услуги.

Опит от чужбина

Айзеле вярва в проекта си, тъй като има и опит в откриването на подобни технологични центро-

ве в Германия, Австрия, Швейцария и други държави. Горд е и че в един от последните му проекти в родния Карлсруе вече работят 65 фирми. Друга цифра, с която се хвали, е, че 97% от стартиращите компании, които са наемали офис площ в технологичния център, след като са го напуснали, са успели да се задържат на пазара и дори да се разрастват.

Парк, ама не зелен, а технологичен

В момента „Инфраструктура“ работи и по друг, още по-мощен проект - изграждане на технологичен парк в община Горна Малина. Най-общо той ще бъде нещо като мегатехнологичен център. В него основните акценти са свързани с развитие на иновационни технологии, алтернативни енергийни източници и разработване на нови строителни материали и технологии. Община Горна Малина подкрепя проекта и участва в него с терен от 200 дка. От „Инфраструктура“ казват, че ако всичко върви по план, към 2015 г. паркът вече трябва да бъде готов.

Европари за стартиращи иновации

И двете идеи са класически примери за проекти, които може да бъдат финансирани с европейски субсидии чрез ОПК. Една от приложимите процедури вече бе стартирана през 2009 г. През четвъртото тримесечие на тази година се очаква да започне прием на проекти по още две (вж. карето). „Проектите ни вече са почти готови и се надяваме да получим субсидии“, казва Марияна Хуманова, проектен мениджър в „Инфраструктура“. За технологичния център компанията се надява да получи финансиране след официалното му откриване, като средствата ще бъдат използвани за бъдещото му развитие. По отношение на технологичния парк компанията ще потърси субсидии за различни проучвания, свързани със старта на проекта. На покъсен етап се надяват, че пак ще може да кандидатстват за външно финансиране чрез европрограмата, вече за самото изграждане на парка.

Дарина Черкезова

► Към 2015 г. на това място в община Горна Малина ще има технологичен парк

Интервю Ивелина Василева, зам.-министър на околната среда и водите

Очакваме, че до края на 2010 г. ще се усвоят 350 млн. лв.

Най-често срещаните пропуски и нарушения на общините са свързани с обществените поръчки

► Госпожо Василева, Оперативна програма "Околна среда" беше една от най-проблемните, но през последните месеци външната оценка за нея се промени. Има ли все още риск от загуба на средства?

- Много правилно констатирахте, че това действително беше една от най-рисковите програми заради липсата на ясни критерии и приоритети при първите обявени процедури, особено в сектор "Води". Ние обаче прегледахме подадените проекти и разработихме нови насоки към кандидатите, които дават повече яснота. Обособихме 124-те приоритетни агломерации, които трябва да бъдат финансирани по програмата, за да бъдат те в съответствие с европейското законодателство. За това, което предприехме, вече получихме одобрението и подкрепата на Европейската комисия.

Не смятам, че към момента има някакви рискове, като се има предвид, че подходът ни се одобрява. По отношение усвояемостта на средствата няма каквато и да е заплаха от загуба през тази и следващата година. Те бяха очертани като рискови заради забавения ход в старта на програмата, но вече не са.

► Какви цели си поставяте за тази година от гледна точка на процент договорени и реално усвоени средства?

- Очакванията ни са, че до края на годината ще бъдат усвоени около 350 млн. лв. До този момент подписаните договори възлизат на 999 млн. лв., а разплатените средства са над 4% от тази сума.

► Към коя от новите процедури, които ще обявите през тази година, смятате, че ще има най-голям интерес от страна на общините?

- Смятам, че в сектор "Води" ще има най-голям интерес. Все пак обаче очаквам, че и в другите две приоритетни оси ще бъдат подадени значителен брой проекти, тъй като това са важни инвестиции за местните власти.

► Как оценявате проектната готовност на общините?

- Има общини, които са доста напреднали в подготовката. Част от тях получават експертна помощ

чрез програмите ИСПА или JASPERS. Има общини, които са подготвили проекти и са подали предложения по двете прекратени процедури в сектор "Води" още в началото на миналата година. Подадените от тях предложения бяха прегледани от Министерството на околната среда и водите (МОСВ) и експерти от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ). Направена е оценка на всеки от тях доколко съответства на критериите и дали е нужно да се модифицира и те ще получат указания какво трябва да направят. Има и такива общини, които са на начален етап в подготовката на проектите си, и затова ще им предоставим средства чрез схемата за техническа помощ, предстояща да стартира през следващата седмица (виж карето).

► Каква оценка бихте поставили на административния капацитет на общините?

- Смятам, че от началото на оперативната програма досега е отбелязан значителен напредък. Общините вече имат по-голяма увереност и умения. Има разлики в капацитета на отделните бенефициенти, но общата воля и усилията, които се полагат, са много големи. Смятам, че голяма част от общините се справят, включително и с подкрепата на министерството. Има обаче какво още да се желае както на етап подготовка, така и в процеса на изпълнение. Трудно ми е да им поставя оценка и не бих желала да се ангажирам с това.

► Кои са основните пропуски и нарушения, които допускат общините?

- Най-често срещаните пропуски и нарушения са свързани с обществените поръчки. Много често общините допускат грешки или по-скоро имат пропуски, свързани с това, че не са обявили тръжната процедура в Официалния европейски вестник или в национални медии. Пропуски има и по отношение на задължителното обявяване при сключване на процедура в Агенцията за обществени поръчки. Понякога се определят квалификационни изисквания, които всъщност поставят дискриминационни, неясни или несъответстващи на предмета на поръчката условия. На етапа на оценката също се допуска включването на недопустими или дискриминационни критерии. Забелязва се, че често се допуска и разделяне на една голяма поръчка на няколко по-малки.

► Наскоро министърът по

Отчет Резултати от ревизията

► След направения преглед на проекти по Оперативна програма "Околна среда" през миналата година:

- 5 инвестиционни проекта бяха прекратени
- 32 проекта, свързани с техническа помощ за общините, ще се финансират за сметка на националния бюджет
- 119 проекта са анексиранни след корекции

управлението на средствата от ЕС Томислав Дончев коментира, че е възможно да се въведат типови документи във връзка с организирането на обществените поръчки. Подкрепяте ли идеята?

- Да, това е добра идея. Това беше и наше предложение, на МОСВ. Въвеждането на типови документи и за трите вида поръчки, свързани със строителство, доставка и услуги, е превантивна мярка за избягване на нередности и пропуски от страна на общините. Така ще се предотвратят допусканите грешки и общините ще имат възможност по-лесно и бързо да подготвят своите тръжни процедури.

► Какви съвети бихте дали на общините, за да имат по-добри резултати в усвояването на евросубсидии?

- Съветвам ги да са активни, да участват в консултативните срещи, които провеждаме в министерството всяка седмица. Те трябва да продължават да укрепват звената си, които се занимават с еврофондове, защото в дългосрочен план те ще осигуряват притока на много външни средства, които ще подпомагат общинския бюджет.

Бих ги посъветвала и да се запознават в по-голяма дълбочина с всички нормативни документи, свързани с изпълнението на оперативните програми, тъй като голяма част от грешките, които допускат, са или поради незнание, или поради небрежност. Приканвам ги да участват и в обсъждането на всички проектодокументи, които публикуваме във връзка с новите схеми, които предстои да обявяваме.

► Има ли риск заради прекалено голямата активност на общините да не стигнат парите по програмата дори и за качествени проекти?

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

- Към настоящия момент разчетите показват, че средствата, които са налични по Оперативна програма "Околна среда", ще бъдат достатъчни за сектор "Води" и "Отпадъци". Не смятам, че има такава опасност, но това не означава,

че общините трябва да се успокоят. За тях е важно да продължат да подават проекти, защото колкото по-бързо правят това, толкова по-бързо ще бъдат оценени и ще може да получат субсидии. Проектите в секторите "Води" и "Отпадъци"

изискват повече време, а програмата е валидна само до 2013 г., като разходите може да бъдат извършвани до 2015 г. Затова общините трябва да предвидят достатъчно време, за да изпълнят проектите си.

Дарина Черкезова

Новите процедури Какви проекти ще се финансират през тази година

► От следващата седмица общините ще може да кандидатстват по нова процедура - за техническа помощ, по която ще им се предоставят средства за подготовка на техни бъдещи проекти. Общините ще имат бюджет от 600 млн. лв. Новото в тази процедура е, че даваме възможност на общините веднага след изпълнение на проекта за техническа помощ да получат финансиране и за изпълнението на инвес-

тиционния си проект, без да се налага повторно да подготвят апликационна форма, т.е. съкращаваме административната процедура", коментира Ивелина Василева, зам.-министър на околната среда и водите.

► През 2010 г. ще се даде старт и на 4 нови процедури по приоритетната ос "Биоразнообразие" на обща стойност 24.5 млн. лв.

► Ще се обяви начало на приема и на проекти в сектор "Отпадъци". Бюджетът в това направление е около 330 млн. лв.

► В сектор "Води" вече има открита една процедура. ► На 30 юни стартира

поканата до 124-те агломерации за директно предоставяне на средства за сектор "Води". Общият бюджет в това направление е 600 млн. лв. Проектите им ще се оценяват на всеки два месеца, като ако се натрупат повече от 10 проекта, може да се свика оценителна комисия и по-рано.

► Предстои обявяването на процедура "Подготовка и изпълнение на проекти за подобряване и развитие на инфраструктурата за питейна и отпадна вода в агломерации над 10 хил. еквивалент жители", като индикативният ѝ бюджет също е 600 млн. лв.

БИЗНЕС ТЕХНОЛОГИИ

Редактор:
Христо Ласков
hlaskov@pari.bg
tel. 4395-865

Реклама:
Цветелина Димитрова
tzdimitrova@pari.bg
tel. 4395-849

Статистика

Android води по безплатни приложения

Над 57% от всички 70 хил. приложения за мобилната операционна система на Google Android са безплатни. Това показват данните на анализаторите от Distimo. Според данни на компанията по този показател Google бие основ-

ния си конкурент Apple. В App Store безплатните приложения са едва 28%, в BlackBerry App World те са 26% от общия брой, а в Nokia Ovi Store - също 26%. При платените приложения обаче Apple води убедително, що се касае до най-ниска средна цена. При Apple най-голям брой от платените приложения имат цена под 1 USD.

Облаче ле, сървърно

Развитието на доставчиците на cloud computing у нас все още се спъва заради манталитета

и да се концентрират около основната си дейност, която генерира приходи и печалбите им. А не да харчат стотици хиляди левове за сървъри, които така или иначе остаряват след

че предлага една или друга услуга, която е качена на облака.

Облакът - понятие, което се чува непрекъснато напоследък, когато се говори за информационни технологии. Естествено терминът няма нищо общо с прогнозата за времето, но също е толкова размито понятие. Размито, защото като всеки един маркетингов инструмент този термин се използва от всички големи и малки компании, които се надпреварват да обясняват що е то облак и какви са предимствата му пред останалите технологии, които са налични на пазара. И как всеки доставчик ве-

Дефиниция
Самият облак обаче не е ново явление. Дори обратното - той е стар почти колкото света. Или поне интернет света. Защото самият интернет е един голям облак. Например знаете ли къде е хостнат Gmail? Не, но електронната ви кореспонденция минава през тази или друга поща. Знаете ли къде се хоства Flickr? Не, но милиони потребители на този сайт качват с охота снимките си на него. И ги споделят с приятелите си без значение в коя точка на света се намират самите те. Такава примери има стотици, може би дори хиляди, а броят им се увеличава непрекъснато. Разликата е, че сега покрай кризата за облака се заговори много и в корпоративния свят. Защото компаниите се опитват всячески да спестят разходи

Облакът не е ново явление. На практика целият интернет е базиран на тази технология. Кризата обаче изкара на дневен ред съкращаването на разходи, а с тази нужда се популяризира съкращаването на инвестиции в ИТ. А облакът е един от начините

някоя и друга година. Или просто се изчерпват или нещо такова. Проблемът е, че когато се стигне до тази точка, изходът е един: ъпгрейд, който струва пари. И така до безкрай.

В тази ситуация облакът е наистина добро решение, но той не е подходящ за всеки бизнес. Или поне не все още.

Разделение
Предвид популярността на тези технологии през последните месеци, може би дори години се разграничават няколко основни типа облаци, които имат своите предимства и своите недостатъци.

Първият и най-разпространен тип са публичните облаци. Там, където всеки може да качи своята информация и да я управлява от всяка точка на света, при това безплатно или срещу символична сума пари. Което крие един голям риск: сигурността на информацията.

Всъщност с този проблем се сблъскват и вторият вид провайдъри на "облачна" услуга - тези, които предлагат корпоративни решения в своите дейтацентрове. И които струват скъпо. Те са подплатени със солидни договори с гаранции и неустойки между клиента и доставчика. Загова и те предоставят сигурност в пълния аспект на думата - високотехнологични решения, които по подразбиране струват хиляди левове и в които малко компании в България биха инвестирали, за да защитят собствената си

те ИТ отдела си и да преконфигурирате сървърите си.

Понякога за компаниите е наложително да разполагат със собствени ИТ активи. Те се отразяват добре на счетоводния баланс на дружеството. Но този тип техника остарява доста по-бързо от останалите ви активи като коли и бюра. Паралелно с това той трябва да се ъпгрейдва всяка година, да се заменя на всеки 3 години и да се поддържа непрекъснато, за да може бизнесът да остане ефективен и конкурентоспособен. Всеки ъпгрейд или заместване обаче крие рисковете, свързани с миграцията на приложения и данни, спирането на сървърите за определен период от време и скъпите професионални услуги. Оставяме настрана проблема, че понякога евентуални щети биха били необратими. За това големите организации поддържат и т.нар. огледан хардуер, който да поеме натоварването в случай на

IT инфраструктура, която управляват сами в офиса си. При доставчиците на "облачни" услуги обаче такива решения има със сигурност, защото липсата им излага на риск бизнеса им. И може да им доведе доста главоболия на главата под формата на компенсации за клиентите им, чиито данни са изтекли например.

Третият вид облак, който се доближава максимално до сегашния модел на управление на ИТ инфраструктура, е т.нар. частен облак. В този случай компанията сама закупува цялата необходима техника, поддържа я самостоятелно и просто управлява свой собствен дейтацентър, чиито ресурси се разпределят в зависимост от нуждите на приложенията, работещи на тях.

Облаците срещу сървърите
Какви са предимствата на облака като технология? Първо, той е доста по-гъвкав. Например, ако ви трябва повече празно място на сървърите, не се налага да купувате нови устройства за съхранение на информацията. Просто ги наемате. Подобно е положението с процесорната мощ, оперативната памет и т.н. За разлика от купуването на нови процесори за сървъра например обаче наемането на нови е доста по-лесен процес - само заявявате нуждите си и буквално след часове имате необходимото. Без да се налага да чакате доставки, да ангажира-

68.3
▶ млрд. USD ще бъдат общите приходи на доставчиците на "облачни" услуги за 2010 г., прогнозиран от Gartner

Приходи**Microsoft печели 1.2 млрд. USD от гейминг**

Над 1.2 млрд. USD са годишните приходи от онлайн гейминг услугата на Microsoft, показват изчисления на Bloomberg. Агенцията е сметнала цифрата, която софтуерният гигант никога не е обявявал официално, на база броя пла-

тени абонати (около 12.5 млн. души) и официалното изявление на компанията, че приходите от сваляне на различни приложения за игри през Xbox Live за пръв път са минали прихода от такси за услугата. Така, като се има предвид, че тази такса е 50 USD на година, сметката показва, че приходите на компанията са около 1.2 млрд. USD.

СНИМКИ REUTERS

Цифра**32**

►инча е диагоналът на най-търсените модели LCD телевизори в България, показват данните на LG за страната ни. При плазмите доминират 42-инчовите продукти

вестии в сървъри и персонал, които струват скъпо. Друг е въпросът, че всеки бизнес си има пикови периоди. Например за онлайн магазините декември обикновено е кошмар, що се касае до натоварването, на което да издържат сървърите. И какво се случва, ако просто в един момент те спрат да работят? Ами и бизнесът просто спира. Не така стоят нещата на облака. Защото в случай че се наложи дори просто рестартиране на сървъра, то става за секунди. Ресурсите, необходими за това рестартиране, се разпределят между всички ненадоварени процесори, памет и т.н. в дейтацентъра. И на практика няма downtime или време, в което бизнесът просто спира да работи заради проблем с хардуера. Друг подобен проблем е липсата на място в системите за съхранение на информация. Лесно, купува се нов сторидж, би казал някой. Е, да, но това иска време и настройки. Иначе може просто да се наеме за секунди.

Пречки

И докато на Запад именно опазването на данните е основен проблем с облака, в България манталитетът диктува друго. Просто българските компании предпочитат да видят "как едни лампички святкат в сървърното", което доказва дейността на сървърите. Българският бизнес още се ръководи от стария принцип "око да види, ръка да пишне". Което невинаги е най-подходя-

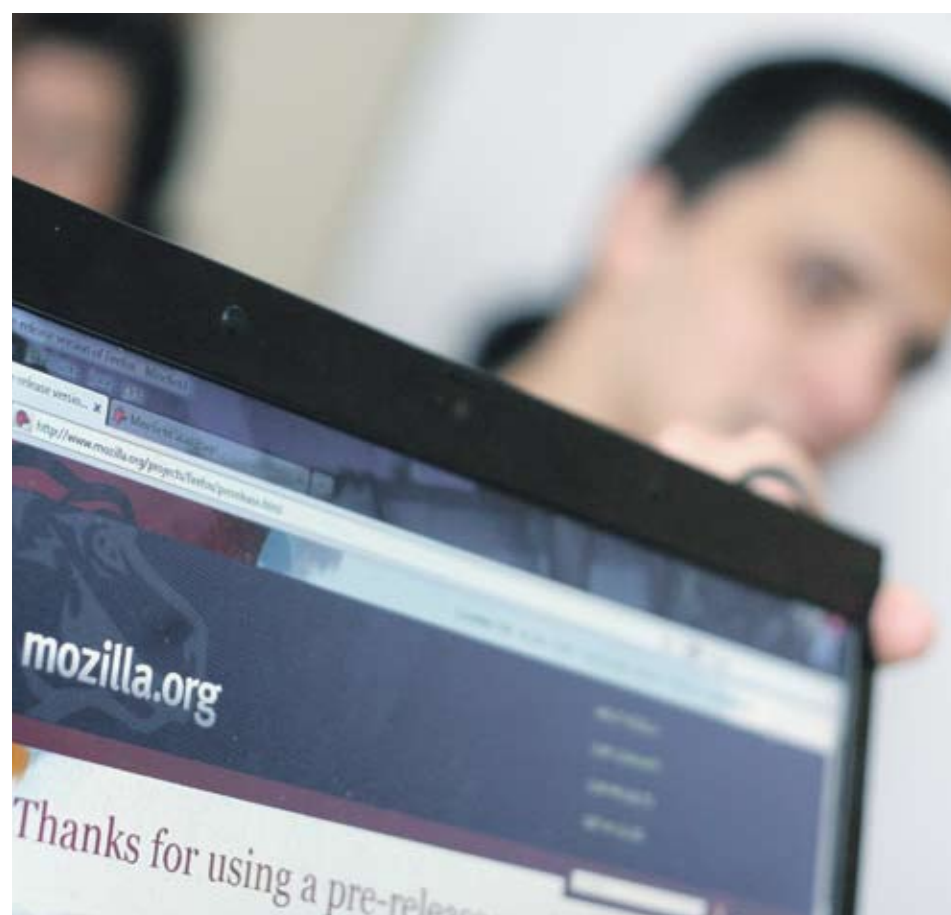
щият модел. "Новото поколение мениджъри, които са доста по-обвързани с интернет обаче, може да променят това мислене", твърди регионалният мениджър на ЕМС за Източна Европа Пол Джон. Според него сегашните мениджъри са хората, които ще се ориентират все повече към облака, защото не се интересуват къде се намират сървърите им. Достатъчни са само гаранциите, че те ще работят и ще са достъпни по всяко време. И ако не са, срещу това ще има солидни неустойки. А "България може само да спечели от това и да се превърне в перфектната облачна дестинация на Европа", смята Джон.

Конкуренция

В България има не една и две компании, които предлагат подобни услуги. Във всичките има вариации - от чисто хостинг бизнес, които предлагат просто да направят сайта ви в интернет видим, без да е необходимо за това да си купувате цял сървър, до класически доставчици на облачни услуги, които предоставят цялостното решение. Тоест дейтацентър, в който вие наемате собствени процесори, място за съхранение на информация, данни и т.н. Които може -

те да увеличат или намаляват, когато си пожелаете, а впоследствие плащате само за капацитета, който сте използвали. Цената за използването на такава услуга се определя от няколко компонента - процесорно време, използвано дисково място като обем, брой изпълнени транзакции и т.н. Най-важното е, че в крайна сметка клиентът плаща за това, което получава. И не се занимава с поддръжка на сървъри, мрежи и т.н. Просто си гледат бизнеса.

Пълна промяна в новия Firefox

►Новият Firefox 4 обещава драстични промени във визията на браузъра, позната до момента. И много иновации

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Браузърът прилича много на Google Chrome, идва с минималистичен дизайн и нови функции

Пълна промяна във визията, нови функционалности и поддръжка на нови уеб-стандарты. Това са трите фактора, на които набляга Mozilla в новата версия на браузъра си Firefox 4. Или поне това личи от първата му бета-версия, която беше официално представена през седмицата. Въпреки че е в непълен вариант, браузърът изглежда обещаващо и предвещава значително раздвижване на този позаспал от миналата година пазар. Официалният дебют на софтуера е планиран за ноември. В момента той е достъпен за потребителите, използващи Windows, Mac и Linux. Новият интерфейс работи автоматично само с Windows Vista и 7, а останалите потребители трябва да го настройват ръчно.

Промени

Първата и най-драстична промяна на Firefox е свързана с местоположението

на т.нар. табове, или различните страници, отворени в рамките на един прозорец. Те вече са разположени над полето за въвеждане на уеб адрес, което според дизайнерите на Mozilla позволява на потребителите да се концентрират върху съдържанието на страниците, които разглеждат, и да управляват различните инструменти на браузъра си. За ползващите Windows 7 или Vista лентата с менюта е заменена с един-единствен бутон, озаглавен Firefox, който позволява достъп до най-използваните функции на браузъра с един клик.

Всички тези промени обаче приближават все повече Firefox до Chrome на Google. Табовете и на двата браузъра са над лентата за въвеждане на уебадрес, двете предлагат минималистична визия с малко бутони и в Windows Vista и 7 заменят многото менюта с един бутон. Firefox обаче е с един гърди пред Chrome при последната функционалност, тъй като предложението на Google има 2 бутона.

Против забиване

Всички версии на Firefox 4 включват и една нова функционалност, наречена out of process plug-in. Тя е създадена, за да улесни живота на потребителите, които използват приложения на външни производители като Adobe Flash, Apple QuickTime или Microsoft Silverlight. Благодарение на OOPP спиране на работата на някоя от гореспоменатите програми няма да спре целия браузър, а само съответния таб.

Паралелно с това от Mozilla са включили нов софтуер за четене на HTML5 в Firefox 4, както и поддръжка на видеостандарта WebM, представен от Google преди 2 месеца.

В момента Firefox използват около 23.8% от всички интернет потребители, показват данните на анализаторите от Net Applications. Пикът на пазарния дял на браузъра бе през ноември миналата година, когато той достигна 24.7%. За последните 7 месеца обаче Google е удвоила присъствието си сред интернет потребителите - от 3.9 на 7.2%.

24 СВОБОДНО ВРЕМЕ

Цитат

” В момента София е пет пъти по-малко населена от Париж и сходна с устройството на Виена, Берлин, Рим

► **Андре-Мари Бурлон,** ръководител на Парижкото ателие по урбанизъм

Пречки

Реновирането на старите сгради е бавно

Належаша е и подмяната на сградния фонд в София. Рекултивирането на постройки от 50-те, 60-те и 80-те години, при които главно се проявява болният проблем на столицата със слабата изолация и ниската употреба на слънчева енергия, е затруднено от законовата уредба на собствеността им, каза Бурлон. Във Франция подмяната на старите сгради се осъществява сравнително бързо, тъй като повечето от тях са социална собственост, т.е. собственост на един социален организъм. Така уреждането на събарянето на една постройка се улеснява, тъй като не изисква съгласието на всички наематели.

Усещане за движение

Алтернативните форми на придвижване са по-ефективни от личния автомобил

Първата крачка към преобразяването на София е изменение в начина на мислене на гражданите. Осъзнаването на нуждата от пространства за алтернативни начини на придвижване като велосипедни алеи, пешеходни ленти и зони за обществен транспорт е по-важно в дългосрочен план, отколкото прякото намаляване на броя автомобили по улиците. Това каза ръководителят на Парижкото ателие по урбанизъм (APUR) Андре-Мари Бурлон по време на второто си официално посещение в столицата.

Културен шок

Според французина това вече се случва - от януари, когато за последно е бил в София, се наблюдава промяна в отношението на хората към градската среда. Но все още има много да учите, каза Бурлон. Тази седмица по време на среща със служителка на столичната администрация дадох за пример южнокорейската столица Сеул - през последните три години градът постоянно се преобразява и днес вече използва много по-ефективно градските си ресурси, разказва Бурлон. Отговорът, който е получил, едва ли ще учуди някого - оправданието с бедността на България дава гласност на отношението на голяма част от сънародниците ни. Но едва преди три години Корея беше по-бедна от България, учудва се Бурлон, и това не попречи да положи много усилия и да постигне стрателни резултати.

Постижения

Хубаво е да си напомним, че чуждият опит и съвети не заменят личното усилие. А Андре-Мари Бурлон има какво да сподели. Два от най-известните парижки проекта на французина включват разширяването на пешеходното пространство на площад Place De La Concorde до Champs-Elysees и реорганизацията на паркинговата площ на кейовете край Сена. Освен във Франция Бурлон е работил по облекчаването на трафика и градското движение в центрове на градове в Алжир, Саудитска Арабия, Италия, Унгария, Бразилия и редица други държави.

През последните 20 години парижани наистина започнаха да осъзнават значимостта на алтернативното придвижване, заяви урбанистът. Ако през 1985 г. масовият и почти единствен начин за придвижване във френската столица е бил автомобилът, днес голяма част от транспортната мрежа на града е поета от формите за обществен транспорт, пешеходните и велоалеите.

Воля за промяна

Начинът, по който това се случи у нас, е чрез рекултивиране на града, обясни Бурлон. Едновременното стесняване на броя автомобилни ленти за движение и отстраняването на колите от тротоарите доведе до голямо освобождаване на публично пространство. Снимките на Champs-Elysees от 80-те години и днес свидетелстват за положителните резултати. Всъщност постигнатото до днес се осъществи през последните 20-30 години, допълва Бурлон. Промените започнаха бавно още през 90-те години, но едва след 2000 г. с назначаването на новия общински екип процесът се ускори. Затова освен нагласата на жителите е важна и политическата воля.

Желязна статистика

Всъщност проблемът с автомобилите в София не идва от техния брой, а от факта, че те далеч не са най-ефективното транспортно решение за градски условия, обясни Мартин Заимов, по чиято покана гостува консултантският екип от парижкото ателие. Ако се сравни броят на хората, които могат да преминат през пътна лента, широка 3 м, става ясно, че автомобилното придвижване е с най-голям разход на градско пространство. Капацитетът на хората, които за един час могат да преминат с кола, е около 1000-2500 души. При автобусите са приблизително 3000-3500. 10 000 пешеходци или возещи се по трамвайните линии ще успеят да се придвижат за 60 минути, а 40 000 - с традиционните метро мрежи. За сравнение метрокпацитетът на парижкото метро, което е изключително развита система от бързоскоростни железопътни линии, е 70 хил. пътници.

ПРЕДИ

СЕГА

ПРЕДИ

СЕГА

БРОЙ ХОРА, КОИТО МОГАТ ДА ПРЕМИНАТ ПРЕЗ ЛЕНТА ШИРОКА 3 МЕТРА ЗА 1 ЧАС

Граг колкото юмрук

За всеки живял поне за кратко в София проблемите, свързани с автомобилната пренаселеност на централната ѝ част, не са тайна. Но София не е само центърът и до този факт достигат все повече граждани през последните години. Разрастването на урбанистичните площи и желанието да се установиш в покрайнините на големия град е тенденция, която допълнително натоварва ефективното устройство на градовете, напомня Мартин Заимов.

Затова е важно да се работи в посока концентрацията им - така се спестява енергийният разход, необходим за прокарването и поддръжката на транспортни, електрически, водоснабдителни мрежи и останалите нужни битови условия. В момента София е пет пъти по-малко населена от Париж и сходна с устройството на Виена, Берлин и Рим, споделя Бурлон. Но въпросът за „свиването“ ѝ е труден. Не бих могъл да поставя оценка или реалистичен срок как и кога може да се

случи, преди да е приключил първоначалният анализ на града. А това ще отнеме поне още година-две, прогнозира урбанистът.

Бъдещето се случва сега

Преобразяването на София в „зелен“ архитектурен град обаче засега е на втори план. Екипът на Бурлон е поканен да си сътрудничи с кметството на Столичната община по проблемите на градското движение и реорганизацията на трафика. Проектът е дългосрочен и

предвижда промени, които ще се осъществяват постепенно в рамките на 20-30 години, обяснява Мартин Заимов. А част от тях вече са налице - разширяването на мрежата на метрото, където в проектирането на втората линия е участвал екипът на Бурлон, е факт. Факт са и усилията за увеличаване на пространствата с велоалеи. Остава да се научим да ги използваме по-често или поне да променим отношението си към тези, които го правят.

Марина Узунова